

Beslutningsforslag nr. B 9. Fremsat den 4. oktober 2000 af udenrigsministeren (Niels Helveg Petersen)

Forslag til folketingsbeslutning

om ratifikation af aftale mellem Det Europæiske Fællesskab og dets medlemsstater på den ene side og Det Schweiziske Forbund på den anden side om fri bevægelighed for personer af den 21. juni 1999

Folketinget meddeler sit samtykke til, at regeringen på Danmarks vegne ratificerer den i Luxembourg den 21. juni 1999 undertegnede aftale mellem Det Europæiske Fællesskab og dets

medlemsstater på den ene side og Det Schweiziske Forbund på den anden side om fri bevægelighed for personer.

Indholdsfortegnelse

	Side
Aftale mellem Det Europæiske Fællesskab og dets medlemsstater på den ene side og Det Schweiziske Forbund på den anden side om fri bevægelighed for personer af den 21. juni 1999	1147
Bilag I: Fri bevægelighed for personer	1154
Bilag II: Koordinering af de sociale sikringsordninger	1164
Bilag III: Gensidig anerkendelse af faglige kvalifikationer	1181
Protokol om sekundærboliger i Danmark	1194
Protokol om Ålandsøerne	1194
Bemærkninger til forslaget	1195

AFTALE

MELLEM DET EUROPÆISKE FÆLLESSKAB OG DETS MEDLEMSSTATER PÅ DEN ENE SIDE OG DET SCHWEIZISKE FORBUND PÅ DEN ANDEN SIDE OM FRI BEVÆGELIGHED FOR PERSONER

Det Schweiziske Forbund på den ene side

og

Det Europæiske Fællesskab,

Kongeriget Belgien,

Kongeriget Danmark,

Forbundsrepublikken Tyskland,

Den Helleniske Republik,

Kongeriget Spanien,

Den Franske Republik,

Irland,

Den Italienske Republik,

Storhertugdømmet Luxembourg,

Kongeriget Nederlandene,

Republikken Østrig,

Den Portugisiske Republik,

Republikken Finland,

Kongeriget Sverige,

Det Forenede Kongerige Storbritannien og
Nordirland, på den anden side,

i det følgende benævnt "de kontraherende parter",

som er overbeviste om, at personers ret til fri bevægelighed på den anden parts område er et vigtigt element i den harmoniske udvikling af deres forbindelser,

som er besluttede på at gennemføre fri bevægelighed for personer mellem sig på grundlag af de bestemmelser, der gælder i Det Europæiske Fællesskab,

er blevet enige om at indgå følgende aftale:

I. Grundlæggende bestemmelser

Artikel 1

Mål

Målet for denne aftale til fordel for statsborgerne i Det Europæiske Fællesskabs medlemsstater og Schweiz er:

- a) at indrømme ret til indrejse, ophold, adgang til en lønnet økonomisk aktivitet, etablering som selvstændig og ret til at blive boende på de kontraherende parters område
- b) at lette leveringen af tjenesteydelser på de kontraherende parters område, og især liberalisere leveringen af tjenesteydelser af kort varighed
- c) at indrømme ret til indrejse og ophold på de kontraherende parters område til personer, der ikke udøver nogen økonomisk aktivitet i værtslandet

- d) at indrømme de samme leve-, ansættelses- og arbejdsvilkår som dem, der indrømmes til indenlandske statsborgere.

Artikel 2

Ikke-forskelsbehandling

Statsborgere i en af de kontraherende parter, som tager lovligt ophold på en anden kontraherende parts område, må ikke ved anvendelsen af og i overensstemmelse med bestemmelserne i bilag I, II og III til denne aftale udsættes for forskelsbehandling på grundlag af nationalitet.

Artikel 3

Indrejseret

Statsborgere i en af de kontraherende parter har ret til indrejse på den anden kontraherende parts område i overensstemmelse med bestemmelserne i bilag I.

Artikel 4

Ret til ophold og adgang til en økonomisk aktivitet

Retten til ophold og adgang til en økonomisk aktivitet sikres i henhold til bestemmelserne i bilag I, jf. dog bestemmelserne i artikel 10.

Artikel 5

Leverandører af tjenesteydelser

- 1) Med forbehold af bestemmelserne i andre specifikke aftaler om levering af tjenesteydelser mellem de kontraherende parter (herunder aftalen om offentlige indkøb, såfremt denne omfatter levering af tjenesteydelser) har en leverandør af tjenesteydelser, herunder også selskaber i henhold til bestemmelserne i bilag I, ret til på den anden kontraherende parts område at levere en tjenesteydelse, der ikke overstiger 90 arbejdsdage pr. kalenderår.
- 2) En leverandør af tjenesteydelser har ret til indrejse og ophold på den anden kontraherende parts område,
 - a) såfremt leverandøren af tjenesteydelser har ret til at levere en tjenesteydelse i henhold til stk. 1 eller i medfør af bestemmelserne i en aftale som omhandlet i stk. 1;

- b) eller, hvis betingelserne i litra a) ikke er opfyldt, såfremt vedkommende af den pågældende kontraherende parts kompetente myndigheder har fået tilladelse til at levere en tjenesteydelse.

- 3) Fysiske personer, der er statsborgere i en af Det Europæiske Fællesskabs medlemsstater eller i Schweiz, og som udelukkende rejser ind i en kontraherende parts område for at modtage tjenesteydelser, har ret til indrejse og ophold.
- 4) De rettigheder, der indrømmes i kraft af denne artikel, sikres i medfør af bestemmelserne i bilag I, II og III. De i artikel 10 omhandlede kvantitative begrænsninger finder ikke anvendelse på de personer, der er omhandlet i nærværende artikel.

Artikel 6

Opholdstilladelse for personer, der ikke udøver økonomiske aktiviteter

Retten til ophold på en kontraherende parts område indrømmes personer, der ikke udøver økonomiske aktiviteter, i henhold til de i bilag I fastlagte bestemmelser om ikke-erhvervsaktive personer.

Artikel 7

Andre rettigheder

De kontraherende parter fastlægger i overensstemmelse med bilag I især nedenstående rettigheder i tilknytning til den frie bevægelighed for personer:

- a) retten til ligebehandling i forhold til de indenlandske statsborgere i forbindelse med adgangen til at optage og udøve en økonomisk aktivitet samt leve-, ansættelses- og arbejdsvilkår
- b) retten til erhvervsmæssig og geografisk mobilitet, som gør det muligt for de kontraherende parter statsborgere at bevæge sig frit på værtslandets område og udøve et erhverv efter eget valg
- c) retten til at blive boende på en kontraherende parts område, efter at en økonomisk aktivitet er ophørt
- d) retten til ophold for familiemedlemmer, uanset disses nationalitet

- e) retten til at udøve en økonomisk aktivitet for familiemedlemmerne, uanset disses nationalitet
- f) retten til at erhverve fast ejendom, forudsat at denne har tilknytning til udøvelsen af de rettigheder, som indrømmes i henhold til denne aftale
- g) retten til i overgangsperioden efter afslutningen på en økonomisk aktivitet eller et ophold på en kontraherende parts område at vende tilbage dertil for at udøve en økonomisk aktivitet samt retten til at få en midlertidig opholdstilladelse ændret til en permanent opholdstilladelse.

Artikel 8

Samordning af socialsikringsystemerne

De kontraherende parter fastlægger i overensstemmelse med bilag II samordningen af socialsikringsystemerne, især med henblik på at sikre:

- a) ligebehandling
- b) fastsættelse af den lovgivning, der finder anvendelse
- c) sammenlægning af alle tidsrum, der i de forskellige nationale lovgivninger tages i betragtning med henblik på at indrømme og opretholde retten til ydelser og på beregning heraf
- d) betaling af ydelser til personer, der har bopæl på de kontraherende parters område
- e) gensidig administrativ bistand og samarbejde mellem myndigheder og institutioner.

Artikel 9

Eksamensbeviser, certifikater og andre kvalifikationsbeviser

For at lette adgangen for statsborgerne i Det Europæiske Fællesskabs medlemsstater og i Schweiz til at optage og udøve lønnede og selvstændige aktiviteter samt levere tjenesteydelser træffer de kontraherende parter de nødvendige foranstaltninger som fastsat i bilag III om gensidig anerkendelse af eksamensbeviser, certifikater og andre kvalifikationsbeviser og om samordning af de kontraherende parters love og administrative bestemmelser om adgangen til at optage og udøve lønnede og selvstændige aktiviteter samt levere tjenesteydelser.

II. Almindelige og afsluttende bestemmelser

Artikel 10

Overgangsbestemmelser og aftalens fremtidige udvikling

- 1) Schweiz kan i fem år efter aftalens ikrafttræden opretholde kvantitative begrænsninger for adgangen til en økonomisk aktivitet for følgende to kategorier af ophold: ophold af en varighed på over fire måneder men under ét år og ophold af en varighed på mindst ét år. Ophold på under fire måneder underlægges ikke begrænsninger.
Fra begyndelsen af det sjette år bortfalder samtlige kvantitative begrænsninger over for statsborgerne i Det Europæiske Fællesskabs medlemsstater.
- 2) De kontraherende parter kan i en periode på højst to år opretholde kontrollen med fortrinsretten for arbejdstagere, der er integreret på det lovlige arbejdsmarked, samt løn- og arbejdsvilkårene for den anden kontraherende parts statsborgere, herunder leverandører af tjenesteydelser som omhandlet i artikel 5. Før udgangen af det første år undersøger det blandede udvalg, om det er nødvendigt at opretholde disse begrænsninger. Det kan forkorte maksimumsperioden på to år. Leverandører af tjenesteydelser, som er liberaliseret i kraft af en specifik aftale om levering af tjenesteydelser mellem de kontraherende parter (herunder aftalen om visse aspekter af offentlige indkøb, såfremt denne omfatter levering af tjenesteydelser), underkastes ikke kontrollen med fortrinsretten for arbejdstagere, der er integreret på det lovlige arbejdsmarked.
- 3) Fra denne aftales ikrafttræden og frem til udgangen af det femte år forbeholder Schweiz inden for rammerne af sine globale kontingenter følgende minimum af nye opholdstilladelser til lønmodtagere og selvstændige fra Det Europæiske Fællesskab: opholdstilladelser med en gyldighedsperiode på mindst ét år: 15 000 om året; opholdstilladelser med en gyldighedsperiode på over fire måneder og under ét år: 115 500 om året.
- 4) Uanset bestemmelserne i stk. 3 er de kontraherende parter enige om følgende: Såfremt antallet af nye opholdstilladelser til lønmod-

tagere og selvstændige fra Det Europæiske Fællesskab efter fem år og op til 12 år efter aftalens ikrafttræden for et givent år overstiger gennemsnittet i de tre foregående år med over 10%, kan Schweiz ensidigt for det efterfølgende år begrænse antallet af nye opholdstilladelser i de i stk. 1 omhandlede kategorier til lønmodtagere og selvstændige fra Det Europæiske Fællesskab til gennemsnittet for de tre foregående år forhøjet med 5%. Det efterfølgende år kan antallet begrænses tilsvarende.

- Uanset bestemmelserne i foregående afsnit kan antallet af nye opholdstilladelser, der udstedes til lønmodtagere eller selvstændige fra Det Europæiske Fællesskab, ikke begrænses til mindre end 15 000 om året, for så vidt angår nye opholdstilladelser med en gyldighedsperiode på mindst ét år, og 115 500 om året, for så vidt angår opholdstilladelser med en gyldighedsperiode på over fire måneder og under ét år.
- 5) Overgangsbestemmelserne i stk. 1 til 4, særlig bestemmelserne i stk. 2 vedrørende fortrinsretten for arbejdstagere, der er integreret på det lovlige arbejdsmarked, og kontrollen med løn- og arbejdsvilkårene, finder ikke anvendelse på lønmodtagere og selvstændige, som på tidspunktet for denne aftales ikrafttræden har tilladelse til at udøve en økonomisk aktivitet på de kontraherende parter område. Sidstnævnte personer har bl.a. ret til geografisk og erhvervsmæssig mobilitet. Indehavere af opholdstilladelser med en gyldighedsperiode på mindst ét år har ret til at få fornyet deres opholdstilladelse; det kan ikke gøres gældende over for dem, at de kvantitative begrænsninger er opbrugt. Indehavere af en opholdstilladelse med en gyldighedsperiode på mindst ét år har automatisk ret til at få forlænget deres opholdstilladelse. Følgelig har de pågældende lønmodtagere og selvstændige fra aftalens ikrafttræden de rettigheder, der er forbundet med den fri bevægelighed for personer i henhold til de grundlæggende bestemmelser i denne aftale, herunder navnlig artikel 7.
 - 6) Schweiz skal regelmæssigt og hurtigt meddele det blandede udvalg alle relevante statistikker og oplysninger, herunder foranstaltninger til gennemførelse af stk. 2. De kon-

traherende parter kan hver især anmode om en undersøgelse af situationen i det blandede udvalg.

- 7) Der gælder ikke nogen kvantitative begrænsninger for grænsearbejdere.
- 8) Overgangsbestemmelserne vedrørende socialsikring og overførsel af bidrag til arbejdsløshedsforsikring er fastlagt i protokollen til bilag II,

Artikel 11

Behandling af klager

- 1) De personer, der er omfattet af denne aftale, har ret til over for de kompetente myndigheder at indgive klage med hensyn til anvendelsen af aftalens bestemmelser.
- 2) Klager skal behandles inden for en rimelig frist.
- 3) I forbindelse med afgørelser om klager eller ved manglende afgørelse inden for en rimelig frist kan de af denne aftale omfattede personer indgive appel til den kompetente nationale retsinstans.

Artikel 12

Gunstigere bestemmelser

Denne aftale berører ikke de gunstigere nationale bestemmelser, der måtte findes over for såvel de kontraherende parter statsborgere som disses familiemedlemmer.

Artikel 13

Stand still

De kontraherende parter forpligter sig til ikke at træffe nye restriktive foranstaltninger over for den anden parts statsborgere på anvendelsesområderne for denne aftale.

Artikel 14

Det blandede udvalg

- 1) Der nedsættes et blandet udvalg bestående af repræsentanter for de kontraherende parter, som er ansvarligt for forvaltningen og en korrekt anvendelse af aftalen. Det fremsætter med henblik herpå henstillinger. Det træffer afgørelser i de i aftalen fastsatte tilfælde. Det blandede udvalg udtaler sig efter fælles overenskomst.

- 2) I tilfælde af alvorlige økonomiske eller sociale vanskeligheder træder det blandede udvalg efter anmodning fra en af de kontraherende parter sammen for at undersøge, hvilke hensigtsmæssige foranstaltninger der kan træffes for at afhjælpe situationen. Det blandede udvalg kan træffe afgørelse om de foranstaltninger, der skal iværksættes, inden for en frist på 60 dage regnet fra datoen for anmodningen. Det blandede udvalg kan forlænge denne frist. Foranstaltningerne skal med hensyn til anvendelsesområde og varighed begrænses til, hvad der er strengt nødvendigt for at afhjælpe situationen. Ved valget af sådanne foranstaltninger skal de, der medfører færrest forstyrrelser i aftalens gennemførelse, foretrækkes.
- 3) For at sikre, at aftalen gennemføres korrekt, udveksler de kontraherende parter regelmæssigt information og afholder efter anmodning fra en af parterne konsultationer i det blandede udvalg.
- 4) Det blandede udvalg træder sammen afhængigt af behovene, dog mindst én gang om året. Hver part kan anmode om indkaldelse til et møde. Det blandede udvalg træder sammen senest 15 dage efter, at den i stk. 2 omhandlede anmodning er indgivet.
- 5) Det blandede udvalg fastsætter sin forretningsorden, der bl.a. indeholder bestemmelser om retningslinjerne for mødeindkaldelse, udpegelse af formanden og fastlæggelse af dennes mandat.
- 6) Det blandede udvalg kan beslutte at nedsætte arbejds- og ekspertgrupper til at bistå det i udførelsen af dets hverv.

Artikel 15

Bilag og protokoller

Bilagene og protokollerne til denne aftale udgør en integrerende del heraf. Slutakten indeholder erklæringerne.

Artikel 16

Henvi sning til fællesskabsretten

- 1) De kontraherende parter vil for at virkeliggøre målene i denne aftale træffe alle nødvendige foranstaltninger med henblik på at sikre, at de rettigheder og forpligtelser, som svarer til dem, der er indeholdt i de EF-rets-

akter, som der henvises til, anvendes i deres indbyrdes forbindelser.

- 2) Såfremt anvendelsen af denne aftale omfatter fællesskabsretlige begreber, skal der tages hensyn til EF-Domstolens relevante retspraksis forud for datoen for aftalens undertegnelse. Retspraksis efter datoen for aftalens undertegnelse vil blive meddelt Schweiz. For at sikre, at aftalen fungerer tilfredsstillende, fastlægger det blandede udvalg efter anmodning fra en af de kontraherende parter, hvilke virkninger den pågældende retspraksis vil have.

Artikel 17

Retlig udvikling

- 1) Når en kontraherende part har indledt arbejdet med at vedtage et udkast til ændring af sin interne lovgivning, eller så snart der indtræffer en ændring af retspraksis hos retsinstanser, hvis afgørelser ifølge de nationale retsregler ikke kan appelleres, på et af de områder, der er omfattet af denne aftale, skal den berørte kontraherende part underrette den anden part herom gennem det blandede udvalg.
- 2) Det blandede udvalg gennemfører en udveksling af synspunkter om de virkninger, en sådan ændring vil medføre for aftalens rette funktion.

Artikel 18

Revision

Hvis en kontraherende part ønsker en revision af denne aftale, skal den forelægge et forslag herom for det blandede udvalg. Ændringer af denne aftale træder i kraft, når de respektive interne procedurer er afsluttet, undtagen for så vidt angår en ændring af bilag II og III, som det blandede udvalg skal træffe afgørelse om, og som derefter straks kan træde i kraft.

Artikel 19

Bilæggelse af tvister

- 1) De kontraherende parter kan indbringe enhver tvist, som vedrører fortolkningen eller anvendelsen af denne aftale, for det blandede udvalg.

- 2) Det blandede udvalg kan bilægge tvisten. Det skal forsynes med alle oplysninger, som kan være til nytte til at foretage en indgående undersøgelse af situationen med henblik på at finde en acceptabel løsning. Det blandede udvalg undersøger med henblik herpå alle muligheder for at opretholde aftalens rette funktion.

Artikel 20

Forbindelse med bilaterale aftaler vedrørende området socialsikring

De bilaterale aftaler om socialsikring mellem Schweiz og Det Europæiske Fællesskabs medlemsstater suspenderes fra denne aftales ikrafttræden for så vidt som samme emne er omfattet af denne aftale, jf. dog bestemmelserne i bilag II.

Artikel 21

Forbindelse med bilaterale aftaler vedrørende området dobbeltbeskatning

- 1) Bestemmelserne vedrørende dobbeltbeskatning i de bilaterale aftaler mellem Schweiz og Det Europæiske Fællesskabs medlemsstater berøres ikke af bestemmelserne i denne aftale. Især må bestemmelserne i denne aftale ikke berøre den definition af grænsearbejdere, der er fastsat i aftalerne om dobbeltbeskatning.
- 2) Intet i denne aftale må fortolkes således, at de kontraherende parter ved anvendelsen af de relevante bestemmelser i deres skattelovgivning hindres i at sondre mellem skattepligtige, der ikke befinder sig i samme situation, særlig hvad angår bopæl.
- 3) Intet i denne aftale er til hinder for, at de kontraherende parter kan vedtage eller håndhæve foranstaltninger med sigte på at sikre beskatning, effektiv betaling og opkrævning af afgifter eller modvirke skatteunddragelse i henhold til en kontraherende parts nationale skattelovgivning eller aftaler om hindring af dobbeltbeskatning, der er bindende for Schweiz på den ene side og en eller flere af Det Europæiske Fællesskabs medlemsstater på den anden side, eller andre beskatningsordninger.

Artikel 22

Forbindelse med bilaterale aftaler vedrørende andre områder end socialsikring og dobbeltbeskatning

- 1) Uanset bestemmelserne i artikel 20 og 21 berører denne aftale ikke de aftaler, der er bindende for Schweiz på den ene side og en eller flere af Det Europæiske Fællesskabs medlemsstater på den anden side, såsom aftaler vedrørende enkeltpersoner, erhvervsdrivende, grænseoverskridende samarbejde eller mindre grænsetrafik i det omfang, de er forenelige med denne aftale.
- 2) Hvis bestemmelserne i nævnte aftaler og i denne aftale er uforenelige, gælder bestemmelserne i denne aftale.

Artikel 23

Erhvervede rettigheder

Såfremt aftalen opsiges eller ikke videreføres, berører dette ikke de rettigheder, som enkeltpersoner har erhvervet. De kontraherende parter fastlægger efter fælles overenskomst udfaldet med hensyn til rettigheder, der er ved at blive erhvervet.

Artikel 24

Geografisk anvendelsesområde

Denne aftale gælder på den ene side for Schweiz' område og på den anden side for de områder, hvor traktaten om oprettelse af Det Europæiske Fællesskab finder anvendelse, og på de betingelser, der er fastsat i nævnte traktat.

Artikel 25

Ikrafttræden og varighed

1. Denne aftale skal ratificeres eller godkendes af de kontraherende parter i overensstemmelse med deres respektive procedurer. Den træder i kraft på den første dag i den anden måned efter den sidste notifikation af deponeringen af instrumenterne til ratifikation eller godkendelse af alle følgende syv aftaler:
 - aftalen om fri bevægelighed for personer
 - aftalen om luftfart
 - aftalen om godstransport og personbefordring med jernbane og ad landevej
 - aftalen om handel med landbrugsprodukter

Bilag til f. t. beslutn. vedr. Det Europæiske Fællesskab og Det Schweiziske Forbund

aftalen om gensidig anerkendelse af overensstemmelsesvurdering

aftalen om visse aspekter af offentlige indkøb

aftalen om videnskabeligt og teknologisk samarbejde.

2. Denne aftale indgås for en indledende periode på syv år. Den videreføres på ubestemt tid, medmindre Det Europæiske Fællesskab eller Schweiz giver den anden kontraherende part meddelelse om det modsatte inden udløbet af den indledende periode. I så fald finder bestemmelserne i stk. 4 anvendelse.
3. Det Europæiske Fællesskab eller Schweiz kan opsige denne aftale ved at underrette

den anden kontraherende part herom. I så fald finder bestemmelserne i stk. 4 anvendelse.

4. De i stk. 1 nævnte syv aftaler ophører med at være gældende seks måneder efter modtagelsen af notifikation om ikke-videreførelse som omhandlet i stk. 2 eller opsigelse som omhandlet i stk. 3.

Udfærdiget i Luxembourg den enogtyvende juni nitten hundrede og nioghalvfems, i to eksemplarer på dansk, engelsk, finsk, fransk, græsk, italiensk, nederlandsk, portugisisk, spansk, svensk og tysk, idet hver af disse tekster har samme gyldighed.

Fri bevægelighed for personer

I. ALMINDELIGE BESTEMMELSER

Artikel 1

Ind- og udrejse

- 1) De kontraherende parter tillader, at de andre kontraherende parters statsborgere, disses familiemedlemmer som fastsat i artikel 3 i dette bilag samt udstationerede arbejdstagere som fastsat i artikel 17 i dette bilag rejser ind på deres område alene mod forevisning af et gyldigt identitetskort eller pas. Der kan hverken kræves indrejsevisum eller nogen tilsvarende forpligtelse, undtagen for familiemedlemmer og for udstationerede arbejdstagere som fastsat i artikel 17 i dette bilag, der ikke er statsborgere i de kontraherende parter. Den berørte kontraherende part skal yde disse personer enhver lettelse med henblik på at opnå de fornødne visa.
- 2) De kontraherende parter anerkender, at de kontraherende parters statsborgere, disses familiemedlemmer som fastsat i artikel 3 i dette bilag samt udstationerede arbejdstagere som fastsat i artikel 17 i dette bilag har ret til at forlade deres område alene mod forevisning af et gyldigt identitetskort eller pas. De kontraherende parter kan af de andre kontraherende parters statsborgere hverken kræve udrejsevisum eller pålægge nogen anden tilsvarende forpligtelse. De kontraherende parter udsteder eller fornyer i overensstemmelse med deres lovgivning til disse statsborgere et identitetskort eller et pas, der særligt angiver deres nationalitet. Passet skal mindst være gyldigt for samtlige kontraherende parter og de gennemrejslande, som ligger umiddelbart mellem disse. Såfremt udrejse kun kan finde sted med pas, skal dette være udstedt med gyldighed i mindst fem år.

Artikel 2

Ophold og økonomisk aktivitet

- 1) Med forbehold af de bestemmelser for overgangsperioden, der er fastsat i artikel 10 i

denne aftale og i kapitel VII i dette bilag, har en kontraherende parts statsborgere ret til at tage ophold og udøve en økonomisk aktivitet på den anden kontraherende parts område efter bestemmelserne i kapitel II til VI. Denne ret fastslås ved udstedelse af en opholdstilladelse eller en særlig tilladelse for grænsearbejdere.

De kontraherende parters statsborgere har ligeledes ret til at rejse ind i en anden kontraherende parts område eller forblive der efter ophøret af en beskæftigelse af under ét års varighed for at søge arbejde og tage ophold for en rimelig frist på op til seks måneder, der giver dem mulighed for at få kendskab til de arbejdstilbud, der svarer til deres erhvervsfaglige kvalifikationer, og i givet fald træffe de fornødne forholdsregler for at blive ansat. De arbejdssøgende har på den pågældende kontraherende parts område ret til at modtage samme bistand som den, der ydes til egne statsborgere af denne stats arbejdsmarkedskontor. De kan være udelukket fra at modtage social bistand under opholdets varighed.

- 2) De statsborgere i de kontraherende parter, der ikke udøver nogen økonomisk aktivitet i værtslandet, og som ikke er indrømmet ret til ophold i henhold til andre bestemmelser i denne aftale, har opholdsret, hvis de opfylder de forhåndsbetingelser, der er fastsat i kapitel V. Denne ret fastslås ved udstedelse af en opholdstilladelse.
- 3) Opholdstilladelse eller særlig tilladelse til de kontraherende parters statsborgere skal udstedes og fornyes gratis eller mod betaling af et beløb, der ikke må overstige det gebyr, der betales af indenlandske statsborgere for udstedelse af identitetskort. De kontraherende parter træffer de nødvendige foranstaltninger for mest muligt at forenkle formaliteter og fremgangsmåder ved fremskaffelse af nævnte dokumenter.
- 4) De kontraherende parter kan kræve, at de andre kontraherende parters statsborgere anmelder deres tilstedeværelse på området.

Artikel 3

Familiemedlemmer

- 1) Familiemedlemmer til en statsborger i en kontraherende part, som har opholdsret, har ret til at tage bopæl sammen med denne person. Lønmodtageren skal til sin familie råde over en bolig, der anses for at være af normal standard for indenlandske lønmodtagere i det område, hvor han er beskæftiget, idet denne bestemmelse dog ikke må give anledning til forskelsbehandling mellem indenlandske arbejdstagere og arbejdstagere fra den anden kontraherende part.
- 2) Som familiemedlemmer anses uanset nationalitet:
 - a) vedkommendes ægtefælle og deres slægtninge i nedstigende linje, når disse er under 21 år eller forsørges
 - b) vedkommendes og ægtefællens slægtninge i opstigende linje, når disse forsørges af ham
 - c) for så vidt angår studerende, dennes ægtefælle og deres forsørgelsesberettigede børn.

De kontraherende parter skal lette tilflytningen for familiemedlemmer, som ikke er nævnt under litra a), b) og c), hvis disse forsørges af en statsborger i en kontraherende part eller i de seneste opholdslande er optaget i dennes husstand.

- 3) Ved udstedelsen af opholdstilladelse til familiemedlemmer til en statsborger i en kontraherende part kan de kontraherende parter kun kræve nedenstående dokumenter forevist:
 - a) den legitimation, med hvilken de er indrejst på vedkommende område
 - b) et dokument, der er udstedt af de kompetente myndigheder i den oprindelige hjemstat eller seneste opholdsstat, og som godtgør slægtskabsforholdet
 - c) for så vidt angår personer, der forsørges, et dokument, der er udstedt af de kompetente myndigheder i den oprindelige hjemstat eller seneste opholdsstat, og som godtgør, at de forsørges af den i stk. 1 omhandlede person, eller at de i den pågæl-

dende stat har været optaget i dennes husstand.

- 4) En opholdstilladelse til et familiemedlem udstedes med samme gyldighed som den, der er udstedt til den person, der forsørger den pågældende.
- 5) I de tilfælde, hvor en person har opholdsret, har dennes ægtefælle og børn, der er under 21 år eller forsørges, uanset nationalitet ret til at udøve en økonomisk aktivitet.
- 6) I de tilfælde, hvor en statsborger i en kontraherende part udøver, ikke udøver eller har udøvet en økonomisk aktivitet på den anden kontraherende parts område, har dennes børn adgang til almindelig skolegang, oplæring og erhvervsfaglig uddannelse på samme vilkår som statsborgerne i værtsstaten, såfremt de er bosiddende på dens område. De kontraherende parter ansøger initiativer, der giver disse børn mulighed for at følge nævnte undervisning under de bedst mulige forhold.

Artikel 4

Ret til at blive boende

- 1) De kontraherende parters statsborgere og disses familiemedlemmer har ret til at blive boende på en anden kontraherende parts område, når de er ophørt med deres økonomiske aktivitet.
- 2) I overensstemmelse med aftalens artikel 16 henvises der til forordning (EØF) 1251/70 (EFT L 142 af 1970, s. 24)¹⁾ og direktiv 75/34/EØF (EFT L 14 af 1975, s. 10)¹⁾.

Artikel 5

Offentlig orden

- 1) Rettigheder i henhold til denne aftale kan kun indskrænkes af foranstaltninger, der er begrundet i hensynet til den offentlige orden og sikkerhed eller folkesundheden.
- 2) I overensstemmelse med aftalens artikel 16 henvises der til direktiv 64/221/EØF (EFT 56 af 1964, s. 850)²⁾, 72/194/EØF (EFT L 121 af 1972, s. 32)²⁾ og 75/35/EØF (EFT L 14 af 1975, s. 10)²⁾.

II. LØNMODTAGERE

Artikel 6

Opholdsbestemmelser

- 1) En lønmodtager, der er statsborger i en kontraherende part (herefter benævnt "lønmodtager"), og som har beskæftigelse af mindst ét års varighed hos en arbejdsgiver i værtsstaten, modtager en opholdstilladelse med en gyldighedsperiode på mindst fem år regnet fra udstedelsestidspunktet. Denne forlænges automatisk for mindst fem år. Ved den første fornyelse kan gyldighedsperioden begrænses, dog ikke til mindre end ét år, såfremt indehaveren uforskyldt er arbejdsløs og har været det i over tolv på hinanden følgende måneder.
- 2) Såfremt lønmodtageren har beskæftigelse af over tre måneders, men højst et års varighed hos en arbejdsgiver i værtsstaten, modtager vedkommende en opholdstilladelse, hvis gyldighedsperiode svarer til arbejdsaftalens påregnede varighed.
En lønmodtager, som har beskæftigelse af en varighed på indtil tre måneder, behøver ikke nogen opholdstilladelse.
- 3) Til udstedelse af opholdstilladelse kan de kontraherende parter kun kræve, at lønmodtageren foreviser nedenstående dokumenter:
 - a) den legitimation, med hvilken han er indrejst på vedkommende område;
 - b) en erklæring fra arbejdsgiveren om ansættelse hos denne eller en arbejdsattest.
- 4) Opholdstilladelsen skal gælde for hele den udstedende stats område.
- 5) Afbrydelser af opholdet, der ikke er af en varighed på over seks på hinanden følgende måneder, samt fravær på grund af militærtjeneste berører ikke opholdstilladelsens gyldighed.
- 6) En gyldig opholdstilladelse kan ikke fratages en lønmodtager udelukkende med den begrundelse, at han ikke længere har beskæftigelse enten som følge af midlertidig arbejdsudygtighed på grund af sygdom eller ulykke eller som følge af uforskyldt arbejdsløshed behørigt bekræftet af den kompetente arbejdsmarkedsmyndighed.
- 7) Opfyldelsen af de formaliteter, der kræves for at opnå opholdstilladelse, må ikke opstilles som en hindring for rettidig overholdelse

af arbejdsaftaler, der er indgået af ansøgerne.

Artikel 7

Lønnede grænsearbejdere

- 1) En lønnet grænsearbejder er en statsborger i en kontraherende part, der har bopæl på en kontraherende parts område og udøver en lønnet aktivitet på den anden kontraherende parts område, idet han i princippet vender tilbage til sin bopæl hver dag eller mindst én gang om ugen.
- 2) Grænsearbejdere behøver ikke nogen opholdstilladelse.
De kompetente myndigheder i beskæftigelsesstaten kan dog give den lønnede grænsearbejder en særlig tilladelse, hvis gyldighedsperiode er på mindst fem år eller svarer til beskæftigelsens varighed, hvis denne er over tre måneder, men under ét år. Den forlænges for en periode på mindst fem år, såfremt grænsearbejderen godtgør, at han udøver en økonomisk aktivitet.
- 3) Den særlige tilladelse skal gælde for hele den udstedende stats område.

Artikel 8

Erhvervsmæssig og geografisk mobilitet

- 1) Lønmodtagere har ret til erhvervsmæssig og geografisk mobilitet på hele værtsstatens område.
- 2) Den erhvervsmæssige mobilitet omfatter ændring af arbejdsgiver, arbejde, erhverv samt skift fra en lønnet til en selvstændig aktivitet. Den geografiske mobilitet omfatter ændring af arbejds- og opholdssted.

Artikel 9

Ligebehandling

- 1) En lønmodtager, der er statsborger i en kontraherende part, må ikke på grund af sin nationalitet behandles anderledes på den anden kontraherende parts område end indenlandske lønmodtagere med hensyn til beskæftigelses- og arbejdsvilkår, navnlig for så vidt angår aflønning, afskedigelse og, i tilfælde af arbejdsløshed, genoptagelse af beskæftigelse i faget eller gensættelse.

- 2) Lønmodtageren og dennes familiemedlemmer som fastsat i artikel 3 i dette bilag nyder samme skattemæssige og sociale fordele som indenlandske lønmodtagere og disses familiemedlemmer.
- 3) Lønmodtageren har ligeledes samme ret til på samme vilkår som indenlandske lønmodtagere at deltage i uddannelse i faglige uddannelsesinstitutioner samt omskolings- og revalideringscentre.
- 4) Enhver bestemmelse i kollektive eller individuelle overenskomster eller andre kollektive aftaler om adgang til og udøvelse af beskæftigelse, aflønning og alle andre arbejds- og afskedigelsesvilkår er retligt ugyldig, hvis den fastsætter eller tillader diskriminerende betingelser for udenlandske lønmodtagere, der er statsborgere i de kontraherende parter.
- 5) En lønmodtager, der er statsborger i en kontraherende part og er beskæftiget på den anden kontraherende parts område, har ret til ligestilling med hensyn til medlemsskab af fagforeninger og udøvelse af fagforeningsrettigheder, herunder valgret og adgang til administrative eller ledende stillinger; han kan udelukkes fra deltagelse i administration af offentligretlige organer og fra udførelse af offentligretlige hverv. Han er endvidere valgbar til organer, der repræsenterer lønmodtagerne i virksomhederne.
- Disse bestemmelser berører ikke de love og andre forskrifter, som i værtsstaten giver lønmodtagere fra den anden kontraherende part mere omfattende rettigheder.
- 6) En lønmodtager, der er statsborger i en kontraherende part og er beskæftiget på den anden kontraherende parts område, har samme rettigheder og fordele som indenlandske lønmodtagere med hensyn til bolig, herunder adgang til erhvervelse af ejendomsret til den fornødne bolig, jf. dog artikel 26 i dette bilag.
- Den pågældende lønmodtager kan i det område, hvor han er beskæftiget, med samme ret som indenlandske lønmodtagere lade sig opføre på lister for boligsøgende, hvor sådanne lister føres, og således opnå de heraf følgende rettigheder og fordele.
- Lønmodtagerens familie, der er forblevet i den seneste opholdsstat, betragtes i denne

henseende som bosat i dette område, for så vidt en tilsvarende formodning gælder for indenlandske lønmodtagere.

Artikel 10

Beskæftigelse i den offentlige administration

En statsborger i en kontraherende part, der udøver lønnet aktivitet, kan blive nægtet retten til at besætte en stilling i den offentlige administration, der har tilknytning til udøvelse af offentlig myndighed og tager sigte på at beskytte statens eller andre offentlige institutioners almindelige interesser.

Artikel 11

Samarbejde om arbejdsformidling

De kontraherende parter samarbejder inden for rammerne af EURES-netværket (European Employment Services), bl.a. på områderne kontaktformidling og udligning mellem udbud og efterspørgsel efter arbejdskraft samt udveksling af informationer vedrørende arbejdsmarkedssituationen og leve- og arbejdsvilkår.

III. SELVSTÆNDIGE

Artikel 12

Opholdsbestemmelser

- 1) Enhver statsborger i en kontraherende part, der ønsker at etablere sig på en anden kontraherende parts område med henblik på at udøve en selvstændig aktivitet (herefter benævnt "selvstændig"), modtager en opholdstilladelse med en gyldighedsperiode på mindst fem år regnet fra udstedelsestidspunktet, såfremt han over for de kompetente nationale myndigheder kan godtgøre, at han er etableret eller agter at etablere sig med henblik herpå.
- 2) Opholdstilladelsen forlænges automatisk for mindst fem år, såfremt den selvstændige over for de kompetente nationale myndigheder kan godtgøre, at han udøver en selvstændig økonomisk aktivitet.
- 3) Til udstedelse af opholdstilladelse kan de kontraherende parter kun kræve, at den selvstændige foreviser:
 - a) den legitimation, med hvilken han er indrejst på vedkommende område;

- b) den i stk. 1 og stk. 2 omhandlede dokumentation.
- 4) Opholdstilladelsen skal gælde for hele den udstedende stats område.
 - 5) Afbrydelser af opholdet, der ikke er af en varighed på over seks på hinanden følgende måneder, samt fravær på grund af militærtjeneste berører ikke opholdstilladelsens gyldighed.
 - 6) En gyldig opholdstilladelse kan ikke fratages de i stk. 1 omhandlede personer udelukkende med den begrundelse, at de ikke læn- gere udøver en aktivitet som følge af midler- tidig arbejdsudygtighed på grund af sygdom eller ulykke.

Artikel 13

Selvstændige grænsearbejdere

- 1) En selvstændig grænsearbejder er en stats- borger i en kontraherende part, der har bo- pæl på en kontraherende parts område og udøver en selvstændig aktivitet på den an- den kontraherende parts område, idet han i princippet vender tilbage til sin bopæl hver dag eller mindst én gang om ugen.
- 2) Selvstændige grænsearbejdere behøver ikke nogen opholdstilladelse.
De kompetente myndigheder i den berørte stat kan dog give den selvstændige grænse- arbejder en særlig tilladelse med en gyldig- hedsperiode på mindst fem år, såfremt den pågældende over for de kompetente nationa- le myndigheder godtgør, at han udøver eller agter at udøve en selvstændig aktivitet. Den forlænges for en periode på mindst fem år, såfremt grænsearbejderen godtgør, at han udøver en selvstændig aktivitet.
- 3) Den særlige tilladelse skal gælde for hele den udstedende stats område.

Artikel 14

Erhvervsmæssig og geografisk mobilitet

- 1) Selvstændige har ret til erhvervsmæssig og geografisk mobilitet på hele værtsstatens område.
- 2) Den erhvervsmæssige mobilitet omfatter ændring af erhverv samt skift fra en selv- stændig til en lønnet aktivitet. Den geografi- ske mobilitet omfatter ændring af arbejds- og opholdssted.

Artikel 15

Ligebehandling

- 1) Selvstændige må i værtslandet ikke behand- les mindre gunstigt end indenlandske ar- bejdstagere med hensyn til adgangen til at optage og udøve en selvstændig aktivitet.
- 2) Bestemmelserne i artikel 9 i dette bilag gæl- der tilsvarende for de selvstændige, der er omhandlet i dette kapitel.

Artikel 16

Udøvelse af offentlig myndighed

Den selvstændige kan blive nægtet retten til at udøve en aktivitet, hvorunder der, om end kun lejlighedsvis, udøves offentlig myndighed.

IV. LEVERING AF TJENESTEYDELSER

Artikel 17

Leverandører af tjenesteydelser

I forbindelse med levering af tjenesteydelser forbydes i henhold til artikel 5 i denne aftale:

- a) enhver restriktion for en grænseoverskriden- de levering af tjenesteydelser på en kontra- herende parts område, som ikke overstiger 90 effektive arbejdsdage pr. kalenderår
- b) enhver restriktion vedrørende indrejse og ophold i de tilfælde, der er omhandlet i den- ne aftales artikel 5, stk. 2, for så vidt angår:
 - i) statsborgere i Det Europæiske Fælles- skabs medlemstater eller i Schweiz, som er leverandører af tjenesteydelser og etab- leret på en af de kontraherende parters område, dog ikke det område, hvor mod- tageren af den pågældende ydelse er bosat
 - ii) lønmodtagere, uanset nationalitet, som ar- bejder for en leverandør af tjenesteydel- ser, som er integreret på det lovlige ar- bejdsmarked hos en af de kontraherende part og er udstationeret for at levere en tjenesteydelse på en anden kontraherende parts område, jf. dog artikel 1.

Artikel 18

Artikel 17 i dette bilag finder anvendelse på selskaber, som er oprettet i overensstemmelse med henholdsvis en EF-medlemsstats eller Schweiz' lovgivning, og hvis vedtægtsmæssige

hjemsted, hovedkontor eller hovedvirksomhed er beliggende på en kontraherende parts område.

Artikel 19

En leverandør af tjenesteydelser, som har ret eller tilladelse til at levere en tjenesteydelse, kan med henblik herpå midlertidigt udøve sin aktivitet i den stat, hvor ydelsen leveres, på samme betingelser som dem, den pågældende stat pålægger sine egne statsborgere, i overensstemmelse med bestemmelserne i dette bilag samt bilag II og III.

Artikel 20

- 1) De i artikel 17, litra b), i dette bilag omhandlede personer, der har ret til at levere en tjenesteydelse, behøver ikke nogen opholdstilladelse for ophold på 90 dage eller derunder. Den i artikel 1 omhandlede legitimation, med hvilken de pågældende personer er indrejst på vedkommende område, dækker deres ophold.
- 2) De i artikel 17, litra b), i dette bilag omhandlede personer, der har ret til at levere en tjenesteydelse i en periode på over 90 dage, eller som har tilladelse til at levere en tjenesteydelse, modtager til fastslåelse af denne ret en opholdstilladelse med en gyldighedsperiode, som svarer til ydelsens varighed.
- 3) Opholdsretten gælder for hele Schweiz' eller den pågældende EF-medlemsstats område.
- 4) Til udstedelse af opholdstilladelse kan de kontraherende parter kun kræve, at de i artikel 17, litra b), i dette bilag omhandlede personer foreviser:
 - a) den legitimation, med hvilken de er indrejst på vedkommende område
 - b) dokumentation for, at de leverer eller ønsker at levere tjenesteydelser.

Artikel 21

- 1) Den i artikel 17, litra a), omhandlede levering af tjenesteydelser må, hvad enten der er tale om en uafbrudt ydelse eller successive ydelser, ikke overstige 90 effektive arbejdsdage pr. kalenderår.
- 2) Bestemmelserne i stk. 1 berører hverken opfyldelsen af retslige forpligtelser, som leverandøren af tjenesteydelser har i forbindelse

med garantipligten over for modtageren af tjenesteydelser, eller force majeure.

Artikel 22

- 1) Aktiviteter, som varigt eller lejlighedsvis er forbundet med udøvelse af offentlig myndighed hos en kontraherende part, er ikke omfattet af bestemmelserne i artikel 17 og 19 i dette bilag.
- 2) Bestemmelserne i artikel 17 og 19 i dette bilag og de forholdsregler, der træffes i medfør heraf, udelukker ikke anvendelse af love og administrativt fastsatte bestemmelser, der indeholder regler om anvendelse af arbejds- og ansættelsesvilkår for udstationerede arbejdstagere som led i levering af tjenesteydelser. I overensstemmelse med artikel 16 i denne aftale henvises der til direktiv 96/71/EF af 16. december 1996 (EFT nr. L 18 af 21.1.1997, s. 1)³⁾ om udstationering af arbejdstagere som led i udveksling af tjenesteydelser.
- 3) Bestemmelserne i artikel 17, litra a), og i artikel 19 i dette bilag udelukker ikke anvendelse af love og administrativt fastsatte bestemmelser, som gælder hos de enkelte kontraherende parter på tidspunktet for denne aftales ikrafttræden, for så vidt angår
 - i) aktiviteter, der udøves af vikarbureauer
 - ii) finansielle tjenesteydelser, hvortil der kræves en forudgående tilladelse på en kontraherende parts område, og hvor leverandøren er underkastet tilsyn fra den pågældende kontraherende parts offentlige myndigheder.
- 4) Bestemmelserne i artikel 17, litra a), og i artikel 19 i dette bilag udelukker ikke anvendelse af love og administrativt fastsatte bestemmelser hos de enkelte kontraherende parter med hensyn til levering af tjenesteydelser af en varighed på 90 effektive arbejdsdage eller derunder, der er begrundet i tvingende almene hensyn.

Artikel 23

Modtagere af tjenesteydelser

- 1) De i denne aftales artikel 5, stk. 3, omhandlede modtagere af tjenesteydelser behøver ikke nogen opholdstilladelse for ophold på tre måneder eller derunder. For ophold på

over tre måneder forsynes modtagere af tjenesteydelser med en opholdstilladelse med en gyldighedsperiode, som svarer til ydelsens varighed. De kan være udelukket fra at modtage social bistand under opholdets varighed.

- 2) Opholdstilladelsen skal gælde for hele den udstedende stats område.

V. PERSONER, DER IKKE UDØVER ØKONOMISK AKTIVITET

Artikel 24

Opholdsbestemmelser

- 1) I de tilfælde, hvor en person, der er statsborger i en kontraherende part, ikke udøver en økonomisk aktivitet i bopælsstaten og ikke har opholdsret i henhold til andre bestemmelser i denne aftale, modtager vedkommende en opholdstilladelse med en gyldighedsperiode på mindst fem år, såfremt han over for de kompetente nationale myndigheder godtgør, at han for sig selv og sine familiemedlemmer råder over

- a) tilstrækkelige finansielle midler til ikke at skulle anmode om social bistand under opholdet
 b) en sygeforsikring, der dækker samtlige risici.⁴⁾

De kontraherende parter kan, hvis de finder det nødvendigt, kræve, at tilladelsen skal fornyes ved udløbet af de første to år af opholdet.

- 2) De finansielle midler, der kræves, anses for at være tilstrækkelige, når de overstiger det niveau, der, under hensyntagen til den personlige situation og i givet fald familiemedlemmernes forhold, giver værtsstatens egne statsborgere ret til at modtage sociale ydelser. Hvis denne betingelse ikke kan anvendes, anses ansøgerens finansielle midler for at være tilstrækkelige, når de overstiger den mindste sociale pension, som værtsstaten udbetaler.
- 3) Personer, som har haft beskæftigelse af under ét års varighed på en af de kontraherende parters område, kan, såfremt de opfylder betingelserne i stk. 1, tage ophold på det pågældende område. De arbejdsløshedsydelse, de i henhold til national lovgivning, eventuelt suppleret af bestemmelserne i bi-

lag II, har ret til, betragtes som finansielle midler i henhold til stk. 1, litra a), og stk. 2.

- 4) En opholdstilladelse med en gyldighedsperiode, der er begrænset til uddannelsens varighed eller til ét år, når uddannelsen varer læn- gere end ét år, udstedes til enhver studerende, som ikke har ret til ophold på den anden kontraherende parts område i henhold til andre bestemmelser i denne aftale, og som afgiver en erklæring eller på anden tilsvarende måde efter eget valg forsikrer de pågældende nationale myndigheder om, at vedkom- mende råder over tilstrækkelige finansielle midler til, at han selv, hans ægtefælle og deres forsørgelsesberettigede børn under op- holdet ikke vil skulle anmode om social bi- stand i værtsstaten. Det er en forudsætning, at den studerende er indskrevet ved en aner- kendt uddannelsesinstitution med henblik på hovedsagelig at følge en erhvervsuddannel- se, og at han er omfattet af en sygeforsik- ringsordning, der dækker samtlige risici. Denne aftale fastsætter ikke bestemmelserne for adgang til en erhvervsuddannelse eller støtte til underhold for de studerende, der er omhandlet i denne artikel.
- 5) Opholdstilladelsen forlænges automatisk for mindst fem år, så længe opholdsbetingelser- ne er opfyldt. For studerende forlænges op- holdstilladelsen årligt for en varighed, der svarer til den resterende uddannelsestid.
- 6) Afbrydelser af opholdet, der ikke er af en va- righed på over seks på hinanden følgende måneder, samt fravær på grund af militær- tjeneste berører ikke opholdstilladelsens gyldighed.
- 7) Opholdstilladelsen skal gælde for hele den udstedende stats område.
- 8) Opholdsretten gælder, så længe indehavere af denne ret opfylder betingelserne i stk. 1.

VI. ERHVERVELSE AF FAST EJENDOM

Artikel 25

- 1) Enhver statsborger i en kontraherende part, som har ret til ophold og har taget fast bopæl i værtsstaten, nyder samme rettigheder som en indenlandsk statsborger for så vidt angår erhvervelse af fast ejendom. Vedkommende kan til enhver tid tage fast bopæl i værtssta- ten efter de nationale regler, uanset varighe-

den af sin beskæftigelse. Hvis den pågældende forlader værtsstaten, medfører dette ikke nogen forpligtelse til at afhænde erhvervet ejendom.

- 2) Enhver statsborger i en kontraherende part, som har ret til ophold men ikke tager fast bopæl i den pågældende stat, nyder samme rettigheder som en indenlandsk statsborger for så vidt angår erhvervelse af fast ejendom, der benyttes til udøvelse af en økonomisk aktivitet; disse rettigheder medfører ikke nogen forpligtelse til at afhænde erhvervet ejendom, når den pågældende forlader værtsstaten. Vedkommende kan ligeledes få tilladelse til at erhverve en sekundær bopæl eller en fritidsbolig. Denne aftale berører for denne kategori af statsborgere ikke de gældende regler vedrørende ren og skær kapitalinvestering og handel med ubebyggede grunde og med boliger.
- 3) Grænsearbejdere nyder samme rettigheder som indenlandske statsborgere for så vidt angår erhvervelse af fast ejendom, der benyttes til udøvelse af en økonomisk aktivitet og som sekundær bopæl; disse rettigheder medfører ikke nogen forpligtelse til at afhænde erhvervet ejendom, når den pågældende forlader værtsstaten. Vedkommende kan ligeledes få tilladelse til at erhverve en fritidsbolig. Denne aftale berører for denne kategori af statsborgere ikke de gældende regler i værtsstaten vedrørende ren og skær kapitalinvestering og handel med ubebyggede grunde og med boliger.

VII. OVERGANGSBESTEMMELSER OG UDVIKLING AF AFTALEN

Artikel 26

Almindelige bestemmelser

- 1) Når de begrænsninger, der er omhandlet i artikel 10 i denne aftale, finder anvendelse, supplerer eller erstatter bestemmelserne i dette kapitel de øvrige bestemmelser i dette bilag.
- 2) Når de begrænsninger, der er omhandlet i artikel 10 i denne aftale, finder anvendelse, skal der for udøvelsen af en økonomisk aktivitet være udstedt en opholds- og/eller arbejdstilladelse.

Artikel 27

Bestemmelser vedrørende lønmodtageres ophold

- 1) En opholdstilladelse til en lønmodtager, der har en arbejdsaftale af under ét års varighed, forlænges op til en periode, der samlet er under 12 måneder, såfremt lønmodtageren over for de kompetente nationale myndigheder godtgør, at han kan udøve en økonomisk aktivitet. Der udstedes en ny opholdstilladelse, såfremt lønmodtageren godtgør, at han kan udøve en økonomisk aktivitet og at de kvantitative begrænsninger, der er omhandlet i artikel 10 i denne aftale, ikke er overskredet. Der består ingen forpligtelse til at forlade landet mellem to arbejdsaftaler i overensstemmelse med artikel 24 i dette bilag.
- 2) I den periode, der er omhandlet i artikel 10, stk. 2, i denne aftale, kan de kontraherende parter til udstedelsen af en første opholdstilladelse kræve at få forelagt enten en skriftlig aftale eller et forslag til aftale.
- 3) a. Personer, der forudgående har haft midlertidig beskæftigelse på værtsstatens område i mindst 30 måneder, har automatisk ret til at tage beskæftigelse af ubegrænset varighed.⁵⁾ Det kan ikke foreholdes dem, at de garanterede opholdstilladelser eventuelt er opbrugt.
- b. Personer, der forudgående har haft sæsonarbejde på værtsstatens område af en samlet varighed på mindst 50 måneder i løbet af de seneste 15 år, og som ikke opfylder betingelserne for at opnå ret til en opholdstilladelse i henhold til bestemmelserne under litra a), har automatisk ret til at tage beskæftigelse af ubegrænset varighed.

Artikel 28

Lønnede grænsearbejdere

- 1) En lønnet grænsearbejder er en statsborger i en kontraherende part, der har fast bopæl i grænseområderne i enten Schweiz eller dets nabostater og udøver en lønnet aktivitet i den anden kontraherende parts grænseområder, idet han i princippet vender tilbage til sin faste bopæl hver dag eller mindst én gang om ugen. Som grænseområder i hen-

hold til denne aftale betragtes de områder, der er fastlagt i aftalerne mellem Schweiz og dets nabostater vedrørende bevægelighed over grænserne.

- 2) Den særlige tilladelse skal gælde for hele den udstedende stats grænseområde.

Artikel 29

Lønmodtagernes ret til at vende tilbage

- 1) En lønmodtager, der på datoen for denne aftales ikrafttræden var indehaver af en opholdstilladelse med en gyldighedsperiode på mindst ét år, og som har forladt værtslandet, har fortrinsret inden for kvoten til en ny opholdstilladelse inden for en frist på seks år efter at have forladt landet, såfremt han godtgør, at han kan udøve en økonomisk aktivitet.
- 2) En grænsearbejder har i de to år, der følger efter aftalens ikrafttræden, ret til en ny særlig tilladelse inden for en frist på seks år efter ophøret af hans foregående aktivitet, der skal have strakt sig over en uafbrudt periode på tre år, dog med forbehold af en kontrol med løn- og arbejdsvilkår, hvis der er tale om en lønmodtager, såfremt han over for de kompetente nationale myndigheder godtgør, at han kan udøve en økonomisk aktivitet.
- 3) Unge, der har forladt en kontraherende parts område efter at have opholdt sig dér i mindst fem år inden de er fyldt 21 år, har inden for en frist på fire år ret til at vende tilbage og udøve en økonomisk aktivitet.

Artikel 30

Lønmodtagernes geografiske og erhvervsmæssige mobilitet

- 1) Lønmodtagere, der er indehavere af en opholdstilladelse med en gyldighedsperiode på under ét år, har inden for 12 måneder efter starten af deres beskæftigelse ret til erhvervsmæssig og geografisk mobilitet. Skift fra lønnet til selvstændig aktivitet kan kun finde sted under iagttagelse af bestemmelserne i artikel 10 i denne aftale.
- 2) De særlige tilladelser, der er udstedt til lønnede grænsearbejdere, giver disse ret til erhvervsmæssig og geografisk mobilitet i samtlige grænseområder i henholdsvis Schweiz og dets nabostater.

Artikel 31

Bestemmelser vedrørende selvstændiges ophold

Enhver statsborger i en kontraherende part, der ønsker at etablere sig på en anden kontraherende parts område med henblik på at udøve en selvstændig aktivitet (herefter benævnt "selvstændig"), modtager en opholdstilladelse med en gyldighedsperiode på seks måneder. Såfremt han inden udløbet af perioden på seks måneder over for de kompetente nationale myndigheder godtgør, at han udøver en selvstændig aktivitet, modtager han en opholdstilladelse med en gyldighedsperiode på mindst fem år. Perioden på seks måneder kan om fornødent forlænges med højst to måneder, hvis den pågældende har faktisk mulighed for at fremlægge et sådant bevis.

Artikel 32

Selvstændige grænsearbejdere

- 1) En selvstændig grænsearbejder er en statsborger i en kontraherende part, der har fast bopæl i grænseområderne i enten Schweiz eller dets nabostater og udøver selvstændig aktivitet i den anden kontraherende parts grænseområder, idet han i princippet vender tilbage til sin faste bopæl hver dag eller mindst én gang om ugen. Som grænseområder i henhold til denne aftale betragtes de områder, der er fastlagt i aftalerne mellem Schweiz og dets nabostater vedrørende bevægelighed over grænserne.
- 2) En statsborger i en kontraherende part, der ønsker at udøve selvstændig aktivitet som grænsearbejder i grænseområderne i enten Schweiz eller dets nabostater, modtager en foreløbig særlig tilladelse med en gyldighedsperiode på seks måneder. Såfremt han inden udløbet af perioden på 6 måneder over for de kompetente nationale myndigheder godtgør, at han udøver en selvstændig aktivitet, modtager han en opholdstilladelse med en gyldighedsperiode på mindst fem år. Perioden på 6 måneder kan om fornødent forlænges med højst to måneder, hvis den pågældende har faktisk mulighed for at fremlægge et sådant bevis.
- 3) Den særlige tilladelse skal gælde for hele den udstedende stats grænseområde.

Artikel 33

Selvstændiges ret til at vende tilbage

- 1) En selvstændig, der har været indehaver af en opholdstilladelse med en gyldighedsperiode på mindst fem år, og som har forladt værtsstaten, har ret til en ny opholdstilladelse inden for en frist på seks år efter at have forladt den pågældende stat, såfremt han allerede har arbejdet i værtslandet i en uafbrudt periode på tre år og over for de kompetente nationale myndigheder godtgør, at han kan udøve en økonomisk aktivitet.
- 2) En selvstændig grænsearbejder har ret til en ny særlig tilladelse inden for en frist på seks år efter ophøret af hans foregående aktivitet, der skal have strakt sig over en uafbrudt periode på fire år, såfremt han over for de kom-

petente nationale myndigheder godtgør, at han kan udøve en økonomisk aktivitet.

- 3) Unge, der har forladt en kontraherende parts område efter at have opholdt sig dér i mindst fem år inden de er fyldt 21 år, har inden for en frist på fire år ret til at vende tilbage og udøve en økonomisk aktivitet.

Artikel 34

Selvstændiges geografiske og erhvervmæssige mobilitet

De særlige tilladelser, der er udstedt til selvstændige grænsearbejdere, giver disse ret til erhvervmæssig og geografisk mobilitet i grænseområderne i henholdsvis Schweiz og dets nabo-stater. De foreløbige opholdstilladelser (særlige tilladelser i forbindelse med grænsearbejdere) med en gyldighedsperiode på seks måneder giver kun ret til geografisk mobilitet.

¹⁾ Som gældende på datoen for aftalens undertegnelse.

²⁾ Som gældende på datoen for aftalens undertegnelse.

³⁾ Som gældende på datoen for aftalens undertegnelse.

⁴⁾ I Schweiz skal sygeforsikringen for personer, der ikke tager bopæl der, også omfatte ydelser i tilfælde af ulykke eller moderskab.

⁵⁾ De er ikke underlagt betingelsen om indenlandske arbejdstageres fortrinnsret eller kravet om iagttagelse af arbejds- og løn-vilkårene for det pågældende fag og sted.

Koordinering af de sociale sikringsordninger

Artikel 1

1. De kontraherende parter er enige om på området for koordineringen af de sociale sikringsordninger at anvende de fællesskabsakter, som der henvises til i, og som ændres ved del A i dette bilag, eller tilsvarende bestemmelser.
2. Udtrykket "medlemsstat(er)", der er anført i de akter, som der henvises til i del A i dette bilag, anses for at finde anvendelse på Schweiz ud over de stater, der er omfattet af de pågældende fællesskabsakter.

Artikel 2

1. Ved anvendelsen af dette bilag tager de kontraherende parter hensyn til de fællesskabsakter, som der henvises til i, og som tilpasses ved del B i dette bilag.
2. Ved anvendelsen af dette bilag tager de kontraherende parter de fællesskabsakter, som der henvises til i del C i dette bilag, ad notam.

Artikel 3

1. Ordningen vedrørende arbejdsløshedsforsikring for arbejdstagere i Fællesskabet, der er i besiddelse af en schweizisk opholdstilladelse på under et år, er fastsat i en protokol til dette bilag.
2. Protokollen udgør en integrerende del af dette bilag.

DEL A:

AKTER, SOM DER HENVISES TIL

1. **371 R 1408⁶⁾**: Rådets forordning (EØF) nr. 1408/71 af 14. juni 1971 om anvendelse af de sociale sikringsordninger på arbejdstagere, selvstændige erhvervsdrivende og deres familiemedlemmer, der flytter inden for Fællesskabet,

som ajourført ved:

397 R 118: Rådets forordning (EF) nr. 118/97 af 2. december 1996 (EFT nr. L 28 af

30.01.97, s. 1) om ændring og ajourføring af forordning (EØF) nr. 1408/71 om anvendelse af de sociale sikringsordninger på arbejdstagere, selvstændige erhvervsdrivende og deres familiemedlemmer, der flytter inden for Fællesskabet, og forordning (EØF) nr. 574/72 om regler til gennemførelse af forordning (EØF) nr. 1408/71;

397 R 1290: Rådets forordning (EF) nr. 1290/97 af 27. juni 1997 (EFT nr. L 176 af 4.7.98, s. 1) om ændring af forordning (EØF) nr. 1408/71 om anvendelse af de sociale sikringsordninger på arbejdstagere, selvstændige erhvervsdrivende og deres familiemedlemmer, der flytter inden for Fællesskabet, og forordning (EØF) nr. 574/72 om regler til gennemførelse af forordning (EØF) nr. 1408/71;

398 R 1223: Rådets forordning (EF) nr. 1223/98 af 4. juni 1998 (EFT nr. L 168 af 13.6.98, s. 1) om ændring af forordning (EØF) nr. 1408/71 om anvendelse af de sociale sikringsordninger på arbejdstagere, selvstændige erhvervsdrivende og deres familiemedlemmer, der flytter inden for Fællesskabet, og forordning (EØF) nr. 574/72 om regler til gennemførelse af forordning (EØF) nr. 1408/71;

398 R 1606: Rådets forordning (EF) nr. 1606/98 af 29. juni 1998 (EFT nr. L 209 af 25.7.98, s. 1) om ændring af forordning (EØF) nr. 1408/71 om anvendelse af de sociale sikringsordninger på arbejdstagere, selvstændige erhvervsdrivende og deres familiemedlemmer, der flytter inden for Fællesskabet, og forordning (EØF) nr. 574/72 om regler til gennemførelse af forordning (EØF) nr. 1408/71, med henblik på at udvide anvendelsen heraf til at omfatte særordningerne for tjenestemænd.

399 R 307: Rådets forordning (EF) nr. 307/1999 af 8. februar 1999 (EFT nr. L 38 af 12.02.1999, s. 1) om ændring af forordning (EØF) nr. 1408/71 om anvendelse af de sociale sikringsordninger på arbejdstagere,

selvstændige erhvervsdrivende og deres familiemedlemmer, der flytter inden for Fællesskabet, og af forordning (EØF) nr. 574/72 om regler til gennemførelse af forordning (EØF) nr. 1408/71, med henblik på at udvide dem til at omfatte studerende.

Ved anvendelsen af aftalen foretages der følgende tilpasninger til forordningen:

- a) Artikel 95a finder ikke anvendelse;
- b) artikel 95b finder ikke anvendelse.
- c) Der foretages følgende tilføjelser til **bilag I, afdeling I**:

Schweiz

Hvis en schweizisk institution er den kompetente institution for tilkendelse af sygehjælp i overensstemmelse med forordningens afsnit III, kapitel 1:

Som arbejdstager i den i forordningens artikel 1, litra a), ii) anførte forstand betragtes enhver person, som er arbejdstager i henhold til forbundslov om alderdoms- og efterladteforsikring.

Som selvstændig erhvervsdrivende i den i forordningens artikel 1, litra a), ii) anførte forstand betragtes enhver person, som er selvstændig erhvervsdrivende i henhold til forbundslov om alderdoms- og efterladteforsikring.

- d) Der foretages følgende tilføjelser til **bilag I, afdeling II**:

Schweiz

Ved fastsættelsen af retten til naturalydelse i henhold til forordningens afsnit III, kapitel 1 betyder udtrykket "familiemedlem" en ægtefælle eller et barn under 18 år og et barn under 25 år, som går i skole, studerer eller står i lære.

- e) Der foretages følgende tilføjelser til **bilag II, afdeling I**:

Schweiz

Børnetilskud til selvstændige erhvervsdrivende i medfør af den relevante kantonale lovgivning (Graubünden, Luzern og Sankt-Gallen).

- f) Der foretages følgende tilføjelser til **bilag II, afdeling II**:

Schweiz

Ydelser i forbindelse med fødsel og adoption i medfør af den relevante kantonale lovgivning om familieydelser (Fribourg, Genève, Jura, Lu-

zern, Neuchâtel, Schaffhausen, Schwyz, Solothurn, Uri, Valais, Vaud).

- g) Der foretages følgende tilføjelser til **bilag II, afdeling III**:

Schweiz

Ingen

- h) Der foretages følgende tilføjelser til **bilag II a**:

Schweiz

- a) Tillægsydelser (forbundslov om tillægsydelser af 19. marts 1965) og dermed lige-stillede ydelser i henhold til den kantonale lovgivning.
- b) Pension i alvorlige tilfælde fra invalideforsikringen (artikel 28, stk. 1 a i forbundslov om invalideforsikring af 19. juni 1959 i den reviderede udgave af 7. oktober 1994).
- c) Ikke-bidragsspligtige ydelser ved arbejdsløshed af blandet karakter i henhold til den kantonale lovgivning.
- i) Der foretages følgende tilføjelser til **bilag III, del A**:

Tyskland – Schweiz

- a) Hvad angår overenskomsten om social sikring af 25. februar 1964, som ændret ved tillægsoverenskomst nr. 1 af 9. september 1975 og nr. 2 af 2. marts 1989:
 - i) Artikel 4, stk. 2, for så vidt angår udbetaling af kontantydelse til personer, der er bosat i et tredjeland;
 - ii) punkt 9b, stk. 1, punkt 2-4 i slutprotokollen;
 - iii) punkt 9e, stk. 1, litra b), punktum 1, 2 og 4 i slutprotokollen.
- b) Hvad angår overenskomsten af 20. oktober 1982 om arbejdsløshedsforsikring, som ændret ved tillægsoverenskomsten af 22. september 1992:
 - i) Artikel 7, stk. 1;
 - ii) artikel 8, stk. 5. Med et beløb svarende til størrelsen af det kantonale bidrag i henhold til schweizisk lovgivning yder Tyskland (kommunen Büsingen) tilskud til udgifterne til de faktiske stillinger i forbindelse med arbejdsmarkedsforanstaltninger, som er besat af arbejdstagere, der er omfattet af denne bestemmelse.

Østrig - Schweiz

Artikel 4 i overenskomst om social sikring af 15. november 1967, som ændret ved tillægsoverenskomst nr. 1 af 17. maj 1973, nr. 2 af 30. november 1977 og nr. 3 af 14. december 1987 for så vidt angår udbetaling af kontantydelse til personer, der er bosat i et tredjeland.

Belgien - Schweiz

- a) Artikel 3, stk. 1 i overenskomst om social sikring af 24. september 1975 for så vidt angår udbetaling af kontantydelse til personer, der er bosat i et tredjeland.
- b) Punkt 4 i slutprotokollen til den nævnte overenskomst for så vidt angår udbetaling af kontantydelse til personer, der er bosat i et tredjeland.

Danmark - Schweiz

Artikel 6 i overenskomst om social sikring af 5. januar 1983 som ændret ved tillægsoverenskomst nr. 1 af 18. september 1985 og nr. 2 af 11. april 1996 for så vidt angår udbetaling af kontantydelse til personer, der er bosat i et tredjeland.

Spanien - Schweiz

- a) Artikel 2 i overenskomst om social sikring af 13. oktober 1969, som ændret ved tillægsoverenskomst af 11. juni 1982 for så vidt angår udbetaling af kontantydelse til personer, der er bosat i et tredjeland.
- b) Punkt 17 i slutprotokollen til den nævnte overenskomst; personer, der er omfattet af den spanske forsikring i henhold til denne bestemmelse, er fritaget for at være omfattet af den schweiziske sygeforsikring.

Finland - Schweiz

Artikel 5, stk. 2 i overenskomst om social sikring af 28. juni 1985.

Frankrig - Schweiz

Artikel 3, stk. 1 i overenskomst om social sikring af 3. juli 1975 for så vidt angår udbetaling af kontantydelse til personer, der er bosat i et tredjeland.

Grækenland - Schweiz

Artikel 4 i overenskomst om social sikring af 1. juni 1973 for så vidt angår udbetaling af kon-

tantydelse til personer, der er bosat i et tredjeland.

Italien - Schweiz

- a) Artikel 3, andet punktum, i overenskomst om social sikring af 14. december 1962, som ændret ved tillægsoverenskomst af 18. december 1963, tillægsaftale nr. 1 af 4. juli 1969, tillægsprotokol af 25. februar 1974 og tillægsaftale nr. 2 af 2. april 1980 for så vidt angår udbetaling af kontantydelse til personer, der er bosat i et tredjeland.
- b) Artikel 9, stk. 1 i den nævnte overenskomst.

Luxembourg - Schweiz

Artikel 4, stk. 2 i overenskomst om social sikring af 3. juni 1967, som ændret ved tillægsoverenskomst af 26. marts 1976.

Nederlandene - Schweiz

Artikel 4, andet punktum i overenskomst om social sikring af 27. maj 1970.

Portugal - Schweiz

Artikel 3, andet punktum, i overenskomst om social sikring af 11. september 1975, som ændret ved tillægsaftale af 11. maj 1994 for så vidt angår udbetaling af kontantydelse til personer, der er bosat i et tredjeland.

Det Forenede Kongerige - Schweiz

Artikel 3, stk. 1 og 2, i overenskomst om social sikring af 21. februar 1968 for så vidt angår udbetaling af kontantydelse til personer, der er bosat i et tredjeland.

Sverige - Schweiz

Artikel 5, stk. 2 i overenskomst om social sikring af 20. oktober 1978.

- j) Der foretages følgende tilføjelser til **bilag III, del B**:

Tyskland - Schweiz

- a) Hvad angår overenskomsten om social sikring af 25. februar 1964, som ændret ved tillægsoverenskomst nr. 1 af 9. september 1975 og nr. 2 af 2. marts 1989, artikel 4, stk. 2, for så vidt angår udbetaling af kontantydelse til personer, der er bosat i et tredjeland.

- b) Hvad angår overenskomsten af 20. oktober 1982 om arbejdsløshedsforsikring, som ændret ved tillægsoverenskomsten af 22. september 1992:

i) Artikel 7, stk. 1;

ii) artikel 8, stk. 5. Med et beløb svarende til størrelsen af det kantonale bidrag i henhold til schweizisk lovgivning yder Tyskland (kommunen Büsingen) tilskud til udgifterne til de faktiske stillinger i forbindelse med arbejdsmarkedsforanstaltninger, som er besat af arbejdstagere, der er omfattet af denne bestemmelse.

Østrig - Schweiz

Artikel 4 i overenskomst om social sikring af 15. november 1967, som ændret ved tillægsoverenskomst nr. 1 af 17. maj 1973, nr. 2 af 30. november 1977 og nr. 3 af 14. december 1987 for så vidt angår udbetaling af kontantydelse, til personer, der er bosat i et tredjeland.

Belgien - Schweiz

- a) Artikel 3, stk. 1, i overenskomst om social sikring af 24. september 1975 for så vidt angår udbetaling af kontantydelse, til personer, der er bosat i et tredjeland.
- b) Punkt 4 i slutprotokollen til den nævnte overenskomst for så vidt angår udbetaling af kontantydelse til personer, der er bosat i et tredjeland.

Danmark - Schweiz

Artikel 6 i overenskomst om social sikring af 5. januar 1983 som ændret ved tillægsoverenskomst nr. 1 af 18. september 1985 og nr. 2 af 11. april 1996 for så vidt angår udbetaling af kontantydelse til personer, der er bosat i et tredjeland.

Spanien - Schweiz

- a) Artikel 2 i overenskomst om social sikring af 13. oktober 1969, som ændret ved tillægsoverenskomst af 11. juni 1982 for så vidt angår udbetaling af kontantydelse til personer, der er bosat i et tredjeland.
- b) Punkt 17 i slutprotokollen til den nævnte overenskomst; personer, der er omfattet af den spanske forsikring i henhold til denne bestemmelse, er fritaget for at være omfattet af den schweiziske sygeforsikring.

Finland - Schweiz

Artikel 5, stk. 2, i overenskomst om social sikring af 28. juni 1985.

Frankrig - Schweiz

Artikel 3, stk. 1 i overenskomst om social sikring af 3. juli 1975 for så vidt angår udbetaling af kontantydelse til personer, der er bosat i et tredjeland.

Grækenland - Schweiz

Artikel 4 i overenskomst om social sikring af 1. juni 1973 for så vidt angår udbetaling af kontantydelse til personer, der er bosat i et tredjeland.

Italien - Schweiz

- a) Artikel 3, andet punktum, i overenskomst om social sikring af 14. december 1962, som ændret ved tillægsoverenskomst af 18. december 1963, tillægsoverenskomst nr. 1 af 4. juli 1969, tillægsprotokol af 25. februar 1974 og tillægsaftale nr. 2 af 2. april 1980 for så vidt angår udbetaling af kontantydelse til personer, der er bosat i et tredjeland.
- b) Artikel 9, stk. 1 i den nævnte overenskomst

Luxembourg - Schweiz

Artikel 4, stk. 2, i overenskomst om social sikring af 3. juni 1967, som ændret ved tillægsoverenskomst af 26. marts 1976.

Nederlandene - Schweiz

Artikel 4, andet punktum, i overenskomst om social sikring af 27. maj 1970.

Portugal - Schweiz

Artikel 3, andet punktum, i overenskomst om social sikring af 11. september 1975 som ændret ved tillægsaftalen af 11. maj 1994, for så vidt angår udbetaling af kontantydelse til personer, der er bosat i et tredjeland.

Det Forenede Kongerige - Schweiz

Artikel 3, stk. 1 og 2, i overenskomst om social sikring af 21. februar 1968 for så vidt angår udbetaling af kontantydelse til personer, der er bosat i et tredjeland.

Sverige - Schweiz

Artikel 5, stk. 2, i overenskomst om social sikring af 20. oktober 1978.

k) Der foretages følgende tilføjelser til **bilag IV, del A:**

Schweiz

Ingen.

l) Der foretages følgende tilføjelser til **bilag IV, del B:**

Schweiz

Ingen.

m) Der foretages følgende tilføjelser til **bilag IV, del C:**

Schweiz

Alle ansøgninger om alders-, efterladte- og invalidepension efter den almindelige ordning, samt alderspension efter erhvervsordningen.

n) Der foretages følgende tilføjelser til **bilag IV, del D 2:**

Efterladte- og invalidepension i henhold til forbundslov om den erhvervstilknyttede alders-, efterladte- og invalideforsikringsordning af 25. juni 1982.

o) Der foretages følgende tilføjelser til **bilag VI:**

1. Artikel 2 i forbundslov om alderdoms- og efterladteforsikring samt artikel 1 i forbundslov om invalideforsikring, som omhandler frivillig forsikring inden for disse forsikringsgrene for schweiziske statsborgere med bopæl i en medlemsstat, som ikke er omfattet af Aftalen, finder anvendelse på personer, der er bosat uden for Schweiz, og som er statsborgere i de øvrige stater, som er omfattet af Aftalen, samt på flygtninge og statsløse, der er bosat i disse stater, når disse personer tilmelder sig den frivillige forsikring senest et år efter den dag, hvor de er ophørt med at være forsikret efter den schweiziske alderdoms-, efterladte- og invalideforsikringsordning efter en forsikringsperiode uden afbrydelser på mindst 5 år.
2. Når en person ophører med at være forsikret efter den schweiziske alderdoms-, efterladte- og invalideforsikringsordning efter en forsikringsperiode uden afbrydelser på

mindst 5 år, har den pågældende ret til at fortsætte forsikringen med arbejdsgiverens samtykke, hvis han er beskæftiget i en medlemsstat, som ikke er omfattet af Aftalen, for en arbejdsgiver i Schweiz, og hvis han indgiver ansøgning herom inden 6 måneder efter, at han er ophørt med at være forsikret.

3. Tvungen omfattelse af den schweiziske sygeforsikringsordning og muligheder for fritagelse
 - a) Følgende personer, som ikke er bosat i Schweiz, er tvungent omfattet af den schweiziske sygeforsikringsordning:
 - i) Personer, som er omfattet af schweizisk lovgivning i henhold til forordningens afsnit II;
 - ii) personer, for hvem Schweiz er den kompetente stat i henhold til forordningens artikel 28, artikel 28a eller artikel 29;
 - iii) personer, som oppebærer ydelser ved arbejdsløshed fra den schweiziske forsikring;
 - iv) personer, som er familiemedlemmer til en arbejdstager eller selvstændig erhvervsdrivende, som er bosat i Schweiz, og som er omfattet af den schweiziske sygeforsikringsordning, undtagen hvis disse familiemedlemmer er bosat i en af følgende stater: Danmark, Spanien, Portugal, Sverige, Det Forenede Kongerige.
 - b) De personer, der er omhandlet i litra a) kan efter ansøgning blive fritaget for at være omfattet af den tvungne forsikring, hvis de er bosat i en af følgende medlemsstater, og kan dokumentere, at de er forsikret mod sygdom i den pågældende stat: Tyskland, Østrig, Finland, Italien, samt i de i litra a), i) - iii) omhandlede tilfælde Portugal.
- Denne ansøgning skal indgives inden tre måneder efter det tidspunkt, hvor den pågældende har pligt til at blive forsikret i Schweiz; når ansøgningen indgives efter udløbet af denne frist, træder forsikringen i kraft ved tilmeldingen.
4. De personer, der er bosat i Tyskland, Østrig, Belgien eller Nederlandene, men som er forsikret i Schweiz med henblik på sygehjælp, er under ophold i Schweiz tilsvarende omfattet af forordningens artikel 20, første og

Bilag til f. t. beslutn. vedr. Det Europæiske Fællesskab og Det Schweiziske Forbund

- andet punktum. I disse tilfælde afholder den schweiziske assurandør samtlige fakturerede udgifter.
5. Ved anvendelsen af forordningens artikler 22, 22a, 22b, 22c, 25 og artikel 31 afholder den schweiziske assurandør samtlige fakturerede udgifter.
 6. De sygesikringsydelse, som er blevet udrædt af institutionen på bopælsstedet til de i stk. 4 omhandlede personer, refunderes i overensstemmelse med artikel 93 i forordning (EØF) nr. 574/72.
 7. De perioder med dagpengeforsikring, som er blevet tilbagelagt efter forsikringen i en anden medlemsstat, som er omfattet af Aftalen, tages i betragtning med henblik på at mindske eller fjerne et eventuelt forbehold i dagpengeforsikringen i tilfælde af sygdom eller moderskab, når den pågældende tilmelder sig en schweizisk assurandør inden tre måneder efter udmeldingen af den udenlandske forsikring.
 8. Enhver arbejdstager eller selvstændig erhvervsdrivende, som ikke længere er omfattet af schweizisk lovgivning om invalideforsikring, anses ved anvendelsen af forordningens afsnit III, kapitel 3 for omfattet af denne forsikring med henblik på tilkendelse af en almindelig invalidepension
 - a) i 1 år efter afbrydelsen af arbejdet forud for invaliditetens indtræden, hvis den pågældende har måttet opgive sin beskæftigelse eller selvstændige virksomhed i Schweiz som følge af et ulykkestilfælde eller sygdom, og hvis invaliditeten er blevet konstateret i Schweiz; den pågældende er endvidere forpligtet til at indbetale bidrag til alderdoms-, efterladte- og invalideforsikringen, som om han var bosat i Schweiz;
 - b) i den periode, hvor han får tilkendt revalideringsforanstaltninger fra invalideforsikringen efter at være ophørt med beskæftigelsen eller den selvstændige virksomhed; den pågældende har i denne periode fortsat pligt til at indbetale bidrag til alderdoms-, efterladte- og invalideforsikringen;
 - c) i de tilfælde, hvor litra a) og b) ikke finder anvendelse, hvis
 - i) den pågældende er forsikret i henhold til lovgivningen om alderdoms-, efterladte- eller invalideforsikring i en anden stat, som er omfattet af Aftalen, på det tidspunkt, hvor forsikringsbegivenheden indtræder i henhold til schweizisk lovgivning om invalideforsikring, eller
 - ii) den pågældende har ret til en pension efter invalide- eller alderdomsforsikringen i en anden stat, som er omfattet af Aftalen, eller hvis han oppebærer en sådan pension, eller
 - iii) den pågældende er uarbejdsdygtig i henhold til lovgivningen i en anden stat, som er omfattet af Aftalen, og har ret til ydelser fra syge- eller ulykkesforsikringen i den pågældende stat eller oppebærer en sådan ydelse, eller
 - iv) den pågældende på grund af arbejdsløshed har ret til kontantydelse fra arbejdsløshedsforsikringen i en anden stat, som er omfattet af Aftalen, eller oppebærer sådanne ydelser, eller
 - v) den pågældende arbejder som grænsearbejder i Schweiz og i løbet af de seneste 3 år forud for forsikringsbegivenhedens indtræden i henhold til schweizisk lovgivning i mindst 12 måneder har indbetalt bidrag i henhold til denne lovgivning.
 9. Stk. 8, litra a) finder tilsvarende anvendelse ved tilkendelse af revalideringsforanstaltninger fra den schweiziske invalideforsikring.
 - p) Der foretages følgende tilføjelser til **bilag VII**:
Udøvelse af en selvstændig virksomhed i Schweiz og en lønnet beskæftigelse i en anden stat, som er omfattet af aftalen.
 2. **372 R 0574**: Rådets forordning (EØF) nr. 574/72 af 21. marts 1972 om regler til gennemførelse af forordning (EØF) nr. 1408/71 om anvendelse af de sociale sikringsordninger på arbejdstagere, selvstændige erhvervsdrivende og deres familiemedlemmer, som flytter inden for Fællesskabet,
som ajourført ved:
397 R 118: Rådets forordning (EF) nr. 118/97 af 2. december 1996 (EFT nr. L 28 af 30.01.97, s. 1) om ændring og ajourføring af

forordning (EØF) nr. 1408/71 om anvendelse af de sociale sikringsordninger på arbejdstagere, selvstændige erhvervsdrivende og deres familiemedlemmer, der flytter inden for Fællesskabet, og forordning (EØF) nr. 574/72 om regler til gennemførelse af forordning (EØF) nr. 1408/71;

397 R 1290: Rådets forordning (EF) nr. 1290/97 af 27. juni 1997 (EFT nr. L 176 af 4.7.98, s. 1) om ændring af forordning (EØF) nr. 1408/71 om anvendelse af de sociale sikringsordninger på arbejdstagere, selvstændige erhvervsdrivende og deres familiemedlemmer, der flytter inden for Fællesskabet, og forordning (EØF) nr. 574/72 om regler til gennemførelse af forordning (EØF) nr. 1408/71;

398 R 1223: Rådets forordning (EF) nr. 1223/98 af 4. juni 1998 (EFT nr. L 168 af 13.6.98, s. 1) om ændring af forordning (EØF) nr. 1408/71 om anvendelse af de sociale sikringsordninger på arbejdstagere, selvstændige erhvervsdrivende og deres familiemedlemmer, der flytter inden for Fællesskabet, og forordning (EØF) nr. 574/72 om regler til gennemførelse af forordning (EØF) nr. 1408/71;

398 R 1606: Rådets forordning (EF) nr. 1606/98 af 29. juni 1998 (EFT nr. L 209 af 25.7.98, s. 1) om ændring af forordning (EØF) nr. 1408/71 om anvendelse af de sociale sikringsordninger på arbejdstagere, selvstændige erhvervsdrivende og deres familiemedlemmer, der flytter inden for Fællesskabet, og forordning (EØF) nr. 574/72 om regler til gennemførelse af forordning (EØF) nr. 1408/71, med henblik på at udvide anvendelsen heraf til at omfatte særordningerne for tjenestemænd.

399 R 307: Rådets forordning (EF) nr. 307/1999 af 8. februar 1999 (EFT nr. L 38 af 12.02.1999 s. 1) om ændring af forordning (EØF) nr. 1408/71 om anvendelse af de sociale sikringsordninger på arbejdstagere, selvstændige erhvervsdrivende og deres familiemedlemmer, der flytter inden for Fællesskabet, og af forordning (EØF) nr. 574/72 om regler til gennemførelse af forordning (EØF) nr. 1408/71, med henblik på at udvide dem til at omfatte studerende.

Ved anvendelsen af aftalen foretages der følgende tilpasninger til forordningen:

a) Der foretages følgende tilføjelser til **bilag 1:**

Schweiz

1. Bundesamt für Sozialversicherung, Bern - Office fédéral des assurances sociales, Berne - Ufficio federale delle assicurazioni sociali, Berna (Forbundskontoret for Socialforsikring, Bern).
 2. Bundesamt für Wirtschaft und Arbeit, Bern - Office fédéral du développement économique et de l'emploi, Berne - Ufficio federale dell'industria, dello sviluppo economico e del lavoro, Berna - (Forbundskontoret for Økonomi og Arbejde, Bern).
- b) Der foretages følgende tilføjelser til **bilag 2:**

Schweiz

1. Sygdom og moderskab
Den Versicherer - Assureur - Assicuratore (forsikringsinstitution) i henhold til forbundslov om sygeforsikring, som den pågældende er tilsluttet.
2. Invaliditet
 - a) Invalideforsikring:
 - i) Personer, der er bosat i Schweiz:
IV-Stelle - Office AI - Ufficio AI (kontoret for invalideforsikring) i bopælskantonen.
 - ii) Personer, der bosat uden for Schweiz:
IV-Stelle für Versicherte im Ausland, Genf - Office AI pour les assurés à l'étranger, Genève - Ufficio AI per gli assicurati all'estero, Ginevra (Kontoret for Invalideforsikring for Forsikrede i Udlandet, Genève).
 - b) Erhvervsordning:
Den pensionskasse, som den seneste arbejdsgeber er tilsluttet.
3. Alderdom og dødsfald
 - a) Alderdoms- og efterladteforsikring:
 - i) Personer, der er bosat i Schweiz:
Den Ausgleichskasse - Caisse de compensation - Cassa di compensazione - (kompensationskasse), hvortil der senest er indbetalt bidrag.
 - ii) Personer, der er bosat uden for Schweiz:
Schweizerische Ausgleichskasse, Genf - Caisse suisse de compensation,

- Genève - Cassa svizzera di compensazione, Ginevra (Den Schweiziske Kompensationskasse, Genève).
- b) Erhvervsordning:
Den pensionskasse, som den seneste arbejdsgiver er tilsluttet.
4. Arbejdsulykker og erhvervssygdomme
- a) Arbejdstagere:
Den ulykkesforsikringsinstitution, hvor arbejdsgiveren er forsikret.
- b) Selvstændige erhvervsdrivende:
Den ulykkesforsikringsinstitution, hvor den pågældende person er frivilligt forsikret.
5. Arbejdsløshed
- a) Ved fuld arbejdsløshed:
Den arbejdsløhedskasse, som arbejdstageren har valgt.
- b) Ved delvis arbejdsløshed:
Den arbejdsløhedskasse, som arbejdsgiveren har valgt.
6. Familiedydelser
- a) Forbundsordning:
- i) Arbejdstagere:
Den Kantonale Ausgleichskasse - Caisse cantonale de compensation - Cassa cantonale di compensazione (kantonale kompensationskasse), som arbejdsgiveren er tilsluttet.
- ii) Selvstændige erhvervsdrivende:
Den Kantonale Ausgleichskasse - Caisse cantonale de compensation - Cassa cantonale di compensazione (kantonale kompensationskasse) i bopælskantonen.
- b) Kantonale ordninger:
- i) Arbejdstagere:
Den Familienausgleichskasse - Caisse de compensation familiale - Cassa di compensazione familiare (familiekompensationskasse), som arbejdsgiveren er tilsluttet, eller arbejdsgiveren.
- ii) Selvstændige erhvervsdrivende:
Den institution, som kantonen har udpeget.
- c) Der foretages følgende ændringer til **bilag 3**:
- tutione commune LaMal, Soletta (fællesinstitutionen i henhold til forbundslov om sygeforsikring, Solothurn).
2. Invaliditet
- a) Invalideforsikring:
Schweizerische Ausgleichskasse, Genf - Caisse suisse de compensation, Genève - Cassa svizzera di compensazione, Ginevra (Den Schweiziske Kompensationskasse, Genève).
- b) Erhvervsordning:
Sicherheitsfonds - Fonds de garantie - Fondo di garanzia LPP (Garantifonden).
3. Alderdom og dødsfald
- a) Alderdoms- og efterladteforsikring:
Schweizerische Ausgleichskasse, Genf - Caisse suisse de compensation, Genève - Cassa svizzera di compensazione, Ginevra (Den Schweiziske Kompensationskasse, Genève).
- b) Erhvervsordning:
Sicherheitsfonds - Fonds de garantie - Fondo di garanzia LPP (Garantifonden).
4. Arbejdsulykker og erhvervssygdomme
Schweizerische Unfallversicherungsanstalt, Luzern - Caisse nationale suisse d'assurance en cas d'accidents, Lucerne - Cassa nazionale svizzera di assicurazione contro gli incidenti, Lucerna (Den Nationale Schweiziske Ulykkesforsikringsanstalt, Luzern).
5. Arbejdsløshed
- a) Ved fuld arbejdsløshed:
Den arbejdsløhedskasse, som arbejdstageren har valgt.
- b) Ved delvis arbejdsløshed:
Den arbejdsløhedskasse, som arbejdsgiveren har valgt.
6. Familiedydelser
Den institution, som bopæls- eller opholdskantonen har udpeget.
- d) Der foretages følgende tilføjelser til **bilag 4**:

Schweiz

Schweiz

1. Sygdom og moderskab
Gemeinsame Einrichtung KVG, Solothurn - Institution commune LaMal, Soleure - Institutione commune LaMal, Soletta (fællesinstitutionen i henhold til forbundslov om sygeforsikring, Solothurn).

2. Invaliditet

a) Invalideforsikring:

Schweizerische Ausgleichskasse, Genf - Caisse suisse de compensation, Genève - Cassa svizzera di compensazione, Ginevra (Den Schweiziske Kompensationskasse, Genève).

b) Erhvervsordning:

Sicherheitsfonds - Fonds de garantie - Fondo di garanzia LPP (Garantifonden).

3. Alderdom og dødsfald:

a) Alderdoms- og efterladteforsikring:

Schweizerische Ausgleichskasse, Genf - Caisse suisse de compensation, Genève - Cassa svizzera di compensazione, Ginevra (Den Schweiziske Kompensationskasse, Genève).

b) Erhvervsordning:

Sicherheitsfonds - Fonds de garantie - Fondo di garanzia LPP (Garantifonden).

4. Arbejdsulykker og erhvervs sygdomme:

Schweizerische Unfallversicherungsanstalt, Luzern - Caisse nationale suisse d'assurance en cas d'accidents, Lucerne - Cassa nazionale svizzera di assicurazione contro gli incidenti, Lucerna (Den Nationale Schweiziske Ulykkesforsikringsanstalt, Luzern).

5. Arbejdsløshed:

Bundesamt für Wirtschaft und Arbeit, Bern - Office fédéral du développement économique et de l'emploi, Berne - Ufficio federale dell'industria, dello sviluppo economico e del lavoro, Berna (Forbundskontoret for Økonomi og Arbejde, Bern).

6. Familieydelse:

Bundesamt für Sozialversicherung, Bern - Office fédéral des assurances sociales, Berne - Ufficio federale delle assicurazioni sociali, Berna (Forbundskontoret for Socialforsikring, Bern).

e) Der foretages følgende tilføjelser til **bilag 5**:**Schweiz**

Ingen.

f) Der foretages følgende tilføjelser til **bilag 6**:**Schweiz**

Direkte betaling.

g) Der foretages følgende tilføjelser til **bilag 7**:**Schweiz**

Schweizerische Nationalbank, Zürich - Banque nationale suisse, Zurich - Banca nazionale svizzera, Zurigo (Schweiz' nationalbank, Zürich).

h) Der foretages følgende tilføjelser til **bilag 8**:**Schweiz**

Ingen.

i) Der foretages følgende tilføjelser til **bilag 9**:**Schweiz**

De gennemsnitlige årlige udgifter til naturalydelser beregnes under hensyntagen til de ydelser, som tilkendes af assurandørerne i overensstemmelse med forbundsloven om sygeforsikring.

j) Der foretages følgende tilføjelser til **bilag 10**:**Schweiz**

1. Ved anvendelse af gennemførelsesforordningens artikel 11, stk. 1 og

a) forordningens artikel 14, stk. 1 og artikel 14b, stk. 1:

Den kompetente udligningskasse for alders-, efterladte- og invalideforsikring (Ausgleichskasse der Alters-, Hinterlassenen- und Invalidenversicherung - Caisse de compensation de l'assurance-vieillesse, survivants et invalidité - Cassa di compensazione dell'assicurazione vecchiaia, superstiti e invalidità);

b) forordningens artikel 17:

Bundesamt für Sozialversicherung, Bern - Office fédéral des assurances sociales, Berne - Ufficio federale delle assicurazioni sociali, Berna (Forbundskontoret for Socialforsikring, Bern).

2. Ved anvendelse af gennemførelsesforordningens artikel 11a, stk. 1 og

a) forordningens artikel 14a, stk. 1 og artikel 14b, stk. 1:

Den kompetente udligningskasse for alders-, efterladte- og invalideforsikring (Ausgleichskasse der Alters-, Hinterlassenen- und Invalidenversicherung - Caisse de compensation de l'assurance-vieillesse, survivants et invalidité - Cassa

- di compensazione dell'assicurazione vecchiaia, superstiti e invalidità);
- b) forordningens artikel 17:
Bundesamt für Sozialversicherung, Bern - Office fédéral des assurances sociales, Berne - Ufficio federale delle assicurazioni sociali, Berna (Forbunds-kontoret for Socialforsikring, Bern).
3. Ved anvendelse af gennemførelsesforordningens artikel 12a:
Den kompetente udligningskasse for alders-, efterladte- og invalideforsikring (Ausgleichskasse der Alters-, Hinterlassenen- und Invalidenversicherung - Caisse de compensation de l'assurance-vieillesse, survivants et invalidité - Cassa di compensazione dell'assicurazione vecchiaia, superstiti e invalidità);
4. Ved anvendelse af gennemførelsesforordningens artikel 13, stk. 2 og 3 og artikel 14, stk. 1 og 2:
Eidgenössige Ausgleichskasse, Bern - Caisse fédérale de compensation, Berne - Cassa federale di compensazione, Berna (Forbundsudligningskassen, Bern).
5. Ved anvendelse af gennemførelsesforordningens artikel 38, stk. 1, artikel 70, stk. 1, artikel 82, stk. 2 og artikel 86, stk. 2:
Gemeindeverwaltung - Administration communale - Amministrazione comunale (kommunalforvaltningen) på bopælsstedet.
6. Ved anvendelse af gennemførelsesforordningens artikel 80, stk. 2 og artikel 81:
Bundesamt für Wirtschaft und Arbeit, Bern - Office fédéral du développement économique et de l'emploi, Berne - Ufficio federale dell'industria, dello sviluppo economico e del lavoro, Berna (Forbunds-kontoret for Økonomi og Arbejde, Bern).
7. Ved anvendelse af gennemførelsesforordningens artikel 102, stk. 2 og
- a) forordningens artikel 36:
Gemeinsame Einrichtung KVG, Solothurn - Institution commune LaMal, Soleure - Istituzione commune LaMal, Soletta (fællesinstitutionen i henhold til forbundslov om sygeforsikring, Solothurn).
- b) forordningens artikel 63:
Schweizerische Unfallversicherungsanstalt, Luzern - Caisse nationale suisse d'assurance en cas d'accidents, Lucerne - Cassa nazionale svizzera de assicurazione
- conto gli incidenti, Lucerna (Den Nationale Schweiziske Ulykkesforsikringsanstalt, Luzern).
- c) forordningens artikel 70:
Bundesamt für Wirtschaft und Arbeit, Bern - Office fédéral du développement économique et de l'emploi, Berne - Ufficio federale dell'industria, dello sviluppo economico e del lavoro, Berna (Forbunds-kontoret for Økonomi og Arbejde, Bern).
8. Ved anvendelse af gennemførelsesforordningens artikel 113, stk. 2 og
- a) gennemførelsesforordningens artikel 20, stk. 1:
Gemeinsame Einrichtung KVG, Solothurn - Institution commune LaMal, Soleure - Istituzione commune LaMal, Soletta (fællesinstitutionen i henhold til forbundslov om sygeforsikring, Solothurn).
- b) gennemførelsesforordningens artikel 62, stk. 1:
Schweizerische Unfallversicherungsanstalt, Luzern - Caisse nationale suisse d'assurance en cas d'accidents, Lucerne - Cassa nazionale svizzera di assicurazione contro gli incidenti, Lucerna (Den Nationale Schweiziske Ulykkesforsikringsanstalt, Luzern).
- k) Der foretages følgende tilføjelser til **bilag 11**:

Schweiz

Ingen.

3. 398 L 49 Rådets direktiv 98/49/EF af 29. juni 1998 (EFT L 209 af 25.7.1998, s. 46) om beskyttelse af supplerende pensionsrettigheder for arbejdstagere og selvstændige erhvervsdrivende, der flytter inden for Fællesskabet.

DEL B: RETSAKTER, SOM DE KONTRAHERENDE PARTER SKAL TAGE BEHØRIGT HENSYN TIL

- 4.1 **373 D 0919(02)**: Beslutning nr. 74 af 22. februar 1973 vedrørende ydelse af lægebehandling i tilfælde af midlertidigt ophold i medfør af artikel 22, stk. 1, litra a), nr. i), i Rådets forordning (EØF) nr. 1408/71 og artikel 21 i Rådets forordning (EØF) nr. 574/72 (EFT C 75 af 19.9.1973, s. 4).
- 4.2 **373 D 0919(03)**: Beslutning nr. 75 af 22. februar 1973 vedrørende behandling af begæringer om fornyet afgørelse, indgivet af

- invalidepensionister på grundlag af artikel 94, stk. 5, i Rådets forordning (EØF) nr. 1408/71 (EFT C 75 af 19.9.1973, s. 5).
- 4.3 **373 D 0919(06):** Beslutning nr. 78 af 22. februar 1973 vedrørende fortolkningen af artikel 7, stk. 1, litra a), i Rådets forordning (EØF) nr. 574/72 om gennemførelse af reglerne om nedsættelse eller suspension (EFT C 75 af 19.9.1973, s. 8).
- 4.4 **373 D 0919(07):** Beslutning nr. 79 af 22. februar 1973 vedrørende fortolkningen af artikel 48, stk. 2, i Rådets forordning (EØF) nr. 1408/71 om sammenlægning af forsikringsperioder og dermed ligestillede perioder inden for invalide-, alderdoms- og efterladteforsikringen (EFT C 75 af 19.9.1973, s. 9).
- 4.5 **373 D 0919(09):** Beslutning nr. 81 af 22. februar 1973 om medregning af forsikringsperioder tilbagelagt inden for en bestemt beskæftigelse i henhold til artikel 45, stk. 2, i Rådets forordning (EØF) nr. 1408/71 (EFT C 75 af 19.9.1973, s. 11).
- 4.6 **373 D 0919(11):** Beslutning nr. 83 af 22. februar 1973 om fortolkningen af artikel 68, stk. 2, i Rådets forordning (EØF) nr. 1408/71 og artikel 82 i Rådets forordning (EØF) nr. 574/72 angående familietillæg til ydelser ved arbejdsløshed (EFT C 75 af 19.9.1973, s. 14).
- 4.7 **373 D 0919(13):** Beslutning nr. 85 af 22. februar 1973 om fortolkning af artikel 57, stk. 1, i Rådets forordning (EØF) nr. 1408/71 og af artikel 67, stk. 3, i Rådets forordning (EØF) nr. 574/72 om bestemmelse af den lovgivning, der skal anvendes, og af den kompetente institution for så vidt angår tilkendelse af ydelser i anledning af erhvervs sygdomme (EFT C 75 af 19.9.1973, s. 17).
- 4.8 **373 D 1113(02):** Afgørelse nr. 86 af 24. september 1973 vedrørende forretningsordenen for og sammensætningen af Revisionsudvalget under De Europæiske Fællesskabers Administrative Kommission For Vandrende Arbejdstageres Sociale Sikring (EFT C 96 af 13.11.1973, s. 2), som ændret ved:
395 D 0512: Afgørelse nr. 159 af 3. oktober 1995 (EFT L 294 af 8.12.95, s. 38).
- 4.9 **374 D 0720(06):** Afgørelse nr. 89 af 20. marts 1973 om fortolkningen af artikel 16, stk. 1 og 2, i Rådets forordning (EØF) nr. 1408/71 vedrørende tjenstgørende personale ved diplomatiske missioner og konsuler (EFT C 86 af 20.7.1974, s. 7).
- 4.10 **374 D 0720(07):** Afgørelse nr. 91 af 12. juli 1973 om fortolkningen af artikel 46, stk. 3, i Rådets forordning (EØF) nr. 1408/71 angående fastsættelse af de ydelser, hvorpå der haves krav i medfør af samme artikels stk. 1 (EFT C 86 af 20.7.1974, s. 8).
- 4.11 **374 D 0823(04):** Afgørelse nr. 95 af 24. januar 1974 om fortolkningen af artikel 46, stk. 2, i Rådets forordning (EØF) nr. 1408/71 vedrørende "pro rata temporis"-beregning af pensioner (EFT C 99 af 23.8.1974, s. 5).
- 4.12 **374 D 1017(03):** Afgørelse nr. 96 af 15. marts 1974 om fornyet fastsættelse af ret til ydelser i henhold til artikel 49, stk. 2, i Rådets forordning (EØF) nr. 1408/71 (EFT C 126 af 17.10.1974, s. 23).
- 4.13 **375 D 0705(02):** Afgørelse nr. 99 af 13. marts 1975 om fortolkningen af artikel 107, stk. 1, i forordning (EØF) nr. 574/72, i henseende til forpligtelsen til at foretage omberegning af løbende ydelser (EFT C 150 af 5.7.1975, s. 2).
- 4.14 **375 D 0705(03):** Afgørelse nr. 100 af 23. januar 1975 om refusion af kontantydelser, udredt af opholdsstedets eller bopælsstedets institution for den kompetente institutions regning samt enkeltheder vedrørende refusion af disse ydelser (EFT C 150 af 5.7.1975, s. 3).
- 4.15 **376 D 0526(03):** Afgørelse nr. 105 af 19. december 1975 om anvendelse af artikel 50 i Rådets forordning (EØF) nr. 1408/71 (EFT C 117 af 26.5.1976, s. 3)
- 4.16 **378 D 0530(02):** Afgørelse nr. 109 af 18. november 1977 om ændring af afgørelse nr. 92 af 22. november 1973 om det i artikel 19, stk. 1 og 2, artikel 22, artikel 25, stk. 1, 3 og 4, artikel 26, artikel 28, stk. 1, artikel 28a, artikel 29 og artikel 31 i Rådets forordning (EØF) nr. 1408/71 omhandlede begreb naturalydelser fra syge- og moderskabsforsikringen, om opgørelse af refusionsbeløb i henhold til artikel 93-95 i Rådets forordning (EØF) nr. 574/72, og om de forskud, der skal ydes i henhold til sam-

- me forordnings artikel 102, stk. 4 (EFT C 125 af 30.5.1978, s. 2).
- 4.17 **383 D 0115:** Afgørelse nr. 115 af 15. december 1982 om bevilling af proteser, større bandager eller andre større naturalydelser, der er omhandlet i artikel 24, stk. 2, i Rådets forordning (EØF) nr. 1408/71 (EFT C 193 af 20.7.1983, s. 7).
- 4.18 **383 D 0117:** Afgørelse nr. 117 af 7. juli 1982 om regler til gennemførelse af artikel 50, stk. 1, litra a), i Rådets forordning (EØF) nr. 574/72 (EFT C 238 af 7.9.1983, s. 3), som ændret ved:
- 1 94 N:** Akt vedrørende vilkårene for Republikken Østrigs, Republikken Finlands og Kongeriget Sveriges tiltrædelse og tilpasningerne af de traktater, der danner grundlag for Den Europæiske Union (EFT C 241 af 29.8.1994, s. 21, som ændret ved EFT L 1 af 1.1.1995, s. 1).
- zera di compensazione, Ginevra (Den Schweiziske Kompensationskasse, Genève).
- 4.20 **383 D 1102(03):** Afgørelse nr. 119 af 24. februar 1983 om fortolkning af artiklerne 76 og 79, stk. 3, i Rådets forordning (EØF) nr. 1408/71 samt artikel 10, stk. 1, i Rådets forordning (EØF) nr. 574/72 om samtidig ret til familiedydelser eller børnetilskud (EFT C 295 af 2.11.1983, s. 3).
- 4.21 **383 D 0121:** Afgørelse nr. 121 af 21. april 1983 om fortolkning af artikel 17, stk. 7, i Rådets forordning (EØF) nr. 574/72 vedrørende tilkendelse af proteser, større bandager og andre større naturalydelser (EFT C 193 af 20.7.1983, s. 10).
- 4.22 **386 D 0126:** Afgørelse nr. 126 af 17. oktober 1985 om anvendelse af artikel 14, stk. 1, litra a), artikel 14a, stk. 1, litra a), og artikel 14b, stk. 1 og 2, i Rådets forordning (EØF) nr. 1408/71 (EFT C 141 af 7.6.1986, s. 3).
- 4.23 **387 D XXX::** Afgørelse nr. 132 af 23. april 1987 om fortolkning af artikel 40, stk. 3, litra a), nr. ii), i Rådets forordning (EØF) nr. 1408/71 (EFT C 271 af 9.10.1987, s. 3).
- 4.24 **387 D 284:** Afgørelse nr. 133 af 2. juli 1987 om anvendelse af artikel 17, stk. 7, og artikel 60, stk. 6, i Rådets forordning (EØF) nr. 574/72 (EFT C 284 af 22.10.1987, s. 3, og EFT C 64 af 9.3.1988, s. 13).
- 4.25 **388 D XXX:** Afgørelse nr. 134 af 1. juli 1987 om fortolkning af artikel 45, stk. 2, i Rådets forordning (EØF) nr. 1408/71 om sammenlægning af forsikringsperioder til bagelagt inden for et fag, for hvilket der gælder en særordning i en eller flere medlemsstater (EFT C 64 af 9.3.1988, s. 4).
- 4.26 **388 D XXX:** Afgørelse nr. 135 af 1. juli 1987 om tilkendelse af naturalydelser, der omhandles i artikel 17, stk. 7, og artikel 60, stk. 6, i Rådets forordning (EØF) nr. 574/72 og om tilfælde, hvor øjeblikkelig hjælp er påkrævet i den i artikel 20 i Rådets forordning (EØF) nr. 1408/71 omhandlede forstand, og hvor det er tvingende nødvendigt at yde hjælp straks i den i artikel 17, stk. 7, og artikel 60, stk. 6, i Rådets forordning (EØF) nr. 574/72 omhandlede forstand (EFT C 281 af 9.3.1988, s. 7), som ændret ved:

Ved anvendelsen af Aftalen foretages der følgende tilpasninger til forordningen:

I artikel 2, stk. 2, tilføjes følgende:

Schweiz

Schweizerische Ausgleichskasse, Genf - Caisse suisse de compensation, Genève - Cassa svizera di compensazione, Ginevra (Den Schweiziske Kompensationskasse, Genève).

- 4.19 **383 D 1112(02):** Afgørelse nr. 118 af 20. april 1983 om reglerne til gennemførelse af artikel 50, stk. 1, litra b) i Rådets forordning (EØF) nr. 574/72 af 21. marts 1972 (EFT C 306 af 12.11.1983, s. 2), som ændret ved:

1 94 N: Akt vedrørende vilkårene for Republikken Østrigs, Republikken Finlands og Kongeriget Sveriges tiltrædelse og tilpasningerne af de traktater, der danner grundlag for Den Europæiske Union (EFT C 241 af 29.8.1994, s. 21, som ændret ved EFT L 1 af 1.1.1995, s. 1).

Ved anvendelsen af aftalen foretages der følgende tilpasninger til forordningen:

I artikel 2, stk. 4, tilføjes følgende:

Schweiz

Schweizerische Ausgleichskasse, Genf - Caisse suisse de compensation, Genève - Cassa svizera di compensazione, Ginevra (Den Schweiziske Kompensationskasse, Genève).

1 94 N: Akt vedrørende vilkårene for Republikken Østrigs, Republikken Finlands og Kongeriget Sveriges tiltrædelse og tilpasningerne af de traktater, der danner grundlag for Den Europæiske Union (EFT C 241 af 29.8.1994, s. 21, som ændret ved EFT L 1 af 1.1.1995, s. 1).

Ved anvendelsen af aftalen foretages der følgende tilpasninger til forordningen:

I artikel 2, stk. 2, tilføjes følgende:

800 SFR for bopælsstedets institution i Schweiz.

4.27 **388 D 64:** Afgørelse nr. 136 af 1. juli 1987 om fortolkning af artikel 45, stk. 1 til 3, i Rådets forordning (EØF) nr. 1408/71 om medregning af forsikringsperioder, der er tilbagelagt efter enhver anden medlemsstats lovgivning, med henblik på erhvervelse, bevarelse eller generhvervelse af ret til ydelser (EFT C 64, 9.3.1988, s. 7), som ændret ved:

1 94 N: Akt vedrørende vilkårene for Republikken Østrigs, Republikken Finlands og Kongeriget Sveriges tiltrædelse og tilpasningerne af de traktater, der danner grundlag for Den Europæiske Union (EFT C 241 af 29.8.1994, s. 21, som ændret ved EFT L 1 af 1.1.1995, s. 1).

Ved anvendelsen af aftalen foretages der følgende tilpasninger til forordningen:

I bilaget tilføjes følgende:

Schweiz

Ingen.

4.28 **389 D 606:** Afgørelse nr. 137 af 15. december 1988 om anvendelse af artikel 15, stk. 3, i Rådets forordning (EØF) nr. 574/72 (EFT C 140 af 6.6.1989, s. 3).

4.29 **389 D XXX:** Afgørelse nr. 138 af 17. februar 1989 om fortolkning af artikel 22, stk. 1, litra c), nr. i), i Rådets forordning (EØF) nr. 1408/71 ved transplantation eller andre kirurgiske indgreb, som kræver analyse af biologiske prøver, når patienten ikke opholder sig i den medlemsstat, hvor analyserne foretages (EFT C 287 af 15.11.1989, s. 3).

4.30 **390 D XXX:** Afgørelse nr. 139 af 30. juni 1989 om den dato, der skal tages i betragtning ved fastsættelsen af de i artikel 107 i

Rådets forordning (EØF) nr. 574/72 omhandlede omregningskurser, der skal benyttes ved beregningen af visse ydelser og bidrag (EFT C 94 af 12.4.1990, s. 3).

4.31 **390 D XXX:** Afgørelse nr. 140 af 17. oktober 1989 om den omregningskurs, der af institutionen på en helt arbejdsløs grænsearbejders bopælssted skal anvendes på den sidste løn, denne arbejdstager modtog i den kompetente stat (EFT C 94 af 12.4.1990, s. 4).

4.32 **390 D XXX:** Afgørelse nr. 141 af 17. oktober 1989 om ændring af afgørelse nr. 127 af 17. oktober 1985 om udarbejdelse af de i artikel 94, stk. 4, og artikel 95, stk. 4, i Rådets forordning (EØF) nr. 574/72 omhandlede fortegnelser (EFT C 94 af 12.4.1990, s. 5).

4.33 **390 D XXX:** Afgørelse nr. 142 af 13. februar 1990 om anvendelse af artikel 73, 74 og 75 i Rådets forordning (EØF) nr. 1408/71 (EFT C 80 af 30.3.1990, s. 7).

Ved anvendelsen af aftalen foretages der følgende tilpasninger til forordningen:

a) Punkt 1 finder ikke anvendelse.

b) Punkt 3 finder ikke anvendelse.

4.34 **391 D 140:** Afgørelse nr. 144 af 9. april 1990 om de blanketter, der skal benyttes ved anvendelsen af Rådets forordning (EØF) nr. 1408/71 og (EØF) nr. 574/72 (E 401 - E 410 F) (EFT L 71 af 18.3.1991, s. 1).

4.35 **391 D 425:** Afgørelse nr. 147 af 11. oktober 1990 om anvendelse af artikel 76 i Rådets forordning (EØF) nr. 1408/71 (EFT L 235 af 23.8.1991, s. 21), som ændret ved:

395 D 2353: Afgørelse nr. 155 af 6. juli 1994 (E 401 - E 411) (EFT L 209 af 5.9.1995, s. 1).

4.36 **393 D 22:** Afgørelse nr. 148 af 25. juni 1992 om brugen af attesten af den lovgivning, der skal finde anvendelse (E 101) ved udstationeringer, der ikke overstiger tre måneder (EFT L 22 af 30.1.1993, s. 124).

4.37 **393 D 825:** Afgørelse nr. 150 af 26. juni 1992 om anvendelse af artikel 77, 78 og 79, stk. 3 i forordning (EØF) nr. 1408/71 og artikel 10, stk. 1, litra b), ii), i forordning (EØF) nr. 574/72 (EFT C 229 af 25.8.1993, s. 5), som ændret ved:

1 94 N: Akt vedrørende vilkårene for Republikken Østrigs, Republikken Finlands

og Kongeriget Sveriges tiltrædelse og tilpasningerne af de traktater, der danner grundlag for Den Europæiske Union (EFT C 241 af 29.8.1994, s. 21, som ændret ved EFT L 1 af 1.1.1995, s. 1).

Ved anvendelsen af aftalen foretages der følgende tilpasninger til forordningen:

Schweiz

Schweizerische Ausgleichskasse, Genf - Caisse suisse de compensation, Genève - Cassa svizzera di compensazione, Ginevra (Den Schweiziske Kompensationskasse, Genève).

4.38 **394 D 602:** Afgørelse nr. 151 af 22. april 1993 om anvendelse af artikel 10a i forordning (EØF) nr. 1408/71 og artikel 2 i forordning (EØF) nr. 1247/92 (EFT L 244 af 19.9.1994, s. 1).

Ved anvendelsen af aftalen foretages der følgende tilpasninger til forordningen:

I bilaget tilføjes følgende:

Schweiz

1. Invaliditet, alderdom og dødsfald
 - a) Invalideforsikring:

Schweizerische Ausgleichskasse, Genf - Caisse suisse de compensation, Genève - Cassa svizzera di compensazione, Ginevra (Den Schweiziske Kompensationskasse, Genève).
 - b) Erhvervsordning:

Sicherheitsfonds - Fonds de garantie - Fondo di garanzia LPP (særinstitution i henhold til forbundslov om den erhvervstilknnyttedes alderdoms-, efterladte- og invalideforsikringsordning).
2. Arbejdsløshed:

Bundesamt für Wirtschaft und Arbeit, Bern - Office fédéral du développement économique et de l'emploi, Berne - Ufficio federale dell'industria, dello sviluppo economico e del lavoro, Berna (Forbundskontoret for Økonomi og Arbejde, Bern).
3. Familieydelse:

Bundesamt für Sozialversicherung, Bern - Office fédéral des assurances sociales, Berne - Ufficio federale delle assicurazioni sociali, Berna (Forbundskontoret for Socialforsikring, Bern).

4.39 **394 D 604:** Afgørelse nr. 153 af 7. oktober 1993 om de blanketter, der skal benyttes ved anvendelsen af Rådets forordning (EØF) nr. 1408/71 og (EØF) nr. 574/72 (E 001, E 103 - E 127) (EFT L 244 af 19.9.1994, s. 22).

4.40 **394 D 605:** Afgørelse nr. 154 af 8. februar 1994 om de blanketter, der skal benyttes ved anvendelsen af Rådets forordning (EØF) nr. 1408/71 og (EØF) nr. 574/72 (E 301, E 302 og E 303) (EFT L 244 af 19.9.1994, s. 123).

4.41 **395 D 353:** Afgørelse nr. 155 af 6. juli 1994 om de blanketter, der skal benyttes ved anvendelsen af Rådets forordning (EØF) nr. 1408/71 og (EØF) nr. 574/72 (E 401 - E 411) (EFT L 244 af 5.9.1995, s. 1).

4.42 **395 D 0419:** Afgørelse nr. 156 af 7. april 1995 om prioritetsregler i forbindelse med ret til ydelser fra syge- og moderskabsforsikringen (EFT L 249 af 17.10.1995, s. 41).

4.43 **396 D 732:** Afgørelse nr. 158 af 27. november 1995 om de blanketter, der skal benyttes ved anvendelsen af Rådets forordning (EØF) nr. 1408/71 og (EØF) nr. 574/72 (E 201 - E 215) (EFT L 336 af 27.12.1996, s. 1).

4.44 **395 D 512:** Afgørelse nr. 159 om ændring af afgørelse nr. 86 af 24. september 1973 om forretningsordenen for og sammensætningen af Revisionsudvalget under De Europæiske Fællesskabers Administrative Kommission for Vandrende Arbejdstagers Sociale Sikring (EFT L 294 af 8.12.1995, se. 38).

4.45 **396 D 172:** Afgørelse nr. 160 af 28. november 1995 om rækkevidden af artikel 71, stk. 1, litra b), nr. ii), i Rådets forordning (EØF) nr. 1408/71, angående ret til ydelser ved arbejdsløshed for andre arbejdstagere end grænsarbejdere, som under deres seneste beskæftigelse var bosat i en anden medlemsstat end den kompetente stat (EFT C 49 af 28.2.1996, s. 31).

4.46 **396 D 249:** Afgørelse nr. 161 af 15. februar 1996 om den refusion, som den kompetente institution i en medlemsstat skal foretage af udgifter afholdt under et ophold i en anden medlemsstat, ifølge den i artikel 34, stk. 4, i forordning (EØF) nr. 574/72 omhandlede fremgangsmåde (EFT L 83 af 2.4.1996, s. 19).

- 4.47 **396 D 554:** Afgørelse nr. 162 af 31. maj 1996 om fortolkning af artikel 14, stk. 1 og artikel 14b, stk. 1 i Rådets forordning (EØF) nr. 1408/71 om den lovgivning, der finder anvendelse på udstationerede arbejdstagere (EFT L 241 af 21.9.1996, s. 28).
- 4.48 **396 D 555:** Afgørelse nr. 163 af 31. maj 1996 om fortolkning af artikel 22, stk. 1, litra a), i Rådets forordning (EØF) nr. 1408/71 i forbindelse med personer, som får dialyse- eller oxygenbehandling (EFT L 241 21.9.1996, s. 31).
- 4.49 **397 D 533:** Afgørelse nr. 164 af 27. november 1996 om de blanketter, der skal benyttes ved anvendelsen af Rådets forordning (EØF) nr. 1408/71 og (EØF) nr. 574/72 (E 101 og E 102) (EFT L 216 af 8.8.1997, s. 85).
- 4.50 **397 D 0823:** Afgørelse nr. 165 af 30. juni 1997 om de blanketter, der skal benyttes ved anvendelsen af Rådets forordning (EØF) nr. 1408/71 og (EØF) nr. 574/72 (E 128 og E 128B) (EFT L 341 af 12.12.1997, s. 61).
- 4.51 **398 D 0441:** Afgørelse nr. 166 af 2. oktober 1997 om ændring af blanketterne E 106 og E 109 (EFT L 195 af 11.7.1998, s. 25).
- 4.52 **398 D 0442:** Afgørelse nr. 167 af 2. december 1997 om ændring af afgørelse nr. 146 af 10. oktober 1990 om fortolkning af artikel 94, stk. 9, i Rådets forordning (EØF) nr. 1408/71 (EFT L 195 af 11.7.1998, s. 35).
- 4.53 **398 D 0443:** Afgørelse nr. 168 af 11. juni 1998 om ændring af blanketterne E 121 og E 127 samt ophævelse af blanket E 122 (EFT L 195 af 11.7.1998, s. 37).
- 4.54 **398 D 0444:** Afgørelse nr. 169 af 11. juni 1998 om virksomheden for og sammensætningen af Det Tekniske Udvalg for Databehandling under Den Administrative Kommission for Vandrende Arbejdstageres Sociale Sikring (EFT L 195 af 11.7.1998, s. 46).
- 4.55 **398 D 0565:** Afgørelse nr. 170 af 11. juni 1998 om ændring af afgørelse nr. 141 af 17. oktober 1989 om udarbejdelse af de i artikel 94, stk. 4 og artikel 95, stk. 4 i Rådets forordning (EØF) nr. 574/72 af 21. marts 1972 omhandlede fortegnelser (EFT L 275 af 10.10.1998, s. 40).

DEL C: RETSAKTER, SOM DE KONTRAHERENDE PARTER SKAL TAGE I BETRAGTNING

De kontraherende parter skal tage indholdet af følgende retsakter i betragtning:

- 5.1. Henstilling nr. 14 af 23. januar 1975 om udlevering af blanket E 111 til udstationerede arbejdstagere (vedtaget af Den Administrative Kommission på dennes 139. møde den 23. januar 1975).
- 5.2. Henstilling nr. 15 af 19. december 1980 om afgørelse af, hvilket sprog de blanketter skal udstedes på, som er nødvendige ved anvendelsen af Rådets forordninger (EØF) nr. 1408/71 og nr. 574/72 (vedtaget af Den Administrative Kommission på dennes 176. møde den 19. december 1980).
- 5.3. **385 Y 0016:** Henstilling nr. 16 af 12. december 1984 om indgåelse af aftaler i henhold til artikel 17 i Rådets forordning (EØF) nr. 1408/71 (EFT C 273 af 24.10.1985, s. 3).
- 5.4. **385 Y 0017:** Henstilling nr. 17 af 12. december 1984 om de statistiske oplysninger, der hvert år skal tilvejebringes med henblik på udarbejdelse af Den Administrative Kommissions beretninger (EFT C 273 af 24.10.1985, s. 3).
- 5.5. **386 Y 0028:** Henstilling nr. 18 af 28. februar 1986 om den lovgivning, der skal finde anvendelse på arbejdsløse arbejdstagere med deltidsbeskæftigelse i en anden medlemsstat end bopælsstaten (EFT C 284 af 11.11.1986, s. 4).
- 5.6. **392 Y 19:** Henstilling nr. 19 af 24. november 1992 om et forbedret samarbejde mellem medlemsstaterne ved anvendelse af fællesskabsretten (EFT 199 af 23.7.1993, s. 11).
- 5.7. **396 Y 592:** Henstilling nr. 20 af 31. maj 1996 om bedre behandling af afregning af gensidige refusionskrav (EFT L 259 af 12.10.1996, s. 19).
- 5.8. **397 Y 0304(01):** Henstilling nr. 21 af 28. november 1996 om anvendelse af artikel 69, stk. 1, litra a) i forordning (EØF) nr. 1408/71 på arbejdsløse, som ledsager deres ægtefælle, der er arbejdstager, til en anden medlemsstat end den kompetente stat (EFT C 67 af 4.3.1997, s. 3)

- 5.9. **380 Y 0609(03):** Ajourføring af de erklæringer fra medlemsstaterne, der er omhandlet i artikel 5 i Rådets forordning (EØF) nr. 1408/71 af 14. juni 1971 om anvendelse af de sociale sikringsordninger på arbejdstagere og deres familiemedlemmer, der flytter inden for Fællesskabet (EFT C 139 af 9.6.1980, s. 1).
- 6.0. **381 Y 0613(01):** Erklæringer fra Grækenland i henhold til artikel 5 i Rådets forordning (EØF) nr. 1408/71 af 14. juni 1971 om anvendelse af de sociale sikringsordninger på arbejdstagere og deres familiemedlemmer, der flytter inden for Fællesskabet (EFT C 143 af 13.6.1981, s. 1).
- 6.1. **386 Y 0338(01):** Ajourføring af de erklæringer fra medlemsstaterne, der er omhandlet i artikel 5 i Rådets forordning (EØF) nr. 1408/71 af 14. juni 1971 om anvendelse af de sociale sikringsordninger på arbejdstagere og deres familiemedlemmer, der flytter inden for Fællesskabet (EFT C 338 af 31.12.1986, s. 1).
- 6.2. **C/107/87/s. 1:** Erklæringer fra medlemsstaterne, der er omhandlet i artikel 5 i Rådets forordning (EØF) nr. 1408/71 af 14. juni 1971 om anvendelse af de sociale sikringsordninger på arbejdstagere, selvstændige erhvervsdrivende og deres familiemedlemmer, der flytter inden for Fællesskabet (EFT C 107 af 22.4.1987, s. 1).
- 6.3. **C/323/80/s. 1:** Forbundsrepublikken Tysklands og Storhertugdømmet Luxembourgs regeringers afgivelse af meddelelse til Rådet i medfør af artikel 8, stk. 2, og artikel 96 i Rådets forordning (EØF) nr. 1408/71 af 14. juni 1971 om anvendelse af de sociale sikringsordninger på arbejdstagere og deres familiemedlemmer, der flytter inden for Fællesskabet, i anledning af indgåelse af en aftale mellem de to regeringer vedrørende forskellige socialsikrings-spørgsmål (EFT C 323 af 11.12.1980, s. 1).
- 6.4. **L/90/87/s. 39:** Erklæring fra Den Franske Republik i medfør af artikel 1, litra j), i Rådets forordning (EØF) nr. 1408/71 om anvendelse af de sociale sikringsordninger på arbejdstagere, selvstændige erhvervsdrivende og deres familiemedlemmer, der flytter inden for Fællesskabet (EFT L 90 af 2.4.1987, s. 39).

Protokol til bilag II til aftalen om fri bevægelighed for personer

Arbejdsløshedsforsikring

1. For så vidt angår arbejdsløshedsforsikring for arbejdstagere, som har en opholdstilladelse af under et års varighed, gælder følgende ordning:
 - 1.1 Kun arbejdstagere, som har indbetalt bidrag i Schweiz i den i forbundslov om tvungen arbejdsløshedsforsikring og dagpenge i tilfælde af insolvens (LACI)⁷⁾ fastsatte minimumsperiode, og som endvidere opfylder de øvrige betingelser for ret til arbejdsløshedsunderstøttelse, har ret til ydelser fra arbejdsløshedsforsikringen på de i loven fastsatte betingelser.
 - 1.2 En del af de bidrag, som er blevet opkrævet for arbejdstagere, som ikke har indbetalt bidrag i en tilstrækkelig lang periode til at være berettiget til arbejdsløshedsunderstøttelse i Schweiz i overensstemmelse med punkt 1.1, overføres til deres hjemland ifølge de i punkt 1.3 fastsatte regler som tilskud til udgifterne til de ydelser, der udbetales til disse arbejdstagere ved fuldtidsledighed; disse arbejdstagere har således ikke ret til ydelser fra arbejdsløshedsforsikringen i Schweiz i tilfælde af fuldtidsledighed. De har dog ret til dagpenge under ledighed ved dårligt vejr og i tilfælde af arbejdsgiverens insolvens. Ydelser ved fuldtidsledighed afholdes af hjemlandet forudsat, at arbejdstagerne stiller sig til rådighed for arbejdsformidlingen. Forsikringsperioder, der er tilbagelagt i Schweiz, medregnes, som om de var blevet tilbagelagt i hjemlandet.
 - 1.3 Den bidragsandel, som er blevet opkrævet for arbejdstagere ifølge punkt 1.2, refunderes hvert år i overensstemmelse med følgende bestemmelser:
 - a) Disse arbejdstageres bidragsandel beregnes for hvert enkelt land på grundlag af det årlige antal beskæftigede arbejdstagere og gennemsnittet af de bidrag, der hvert år indbetales for hver enkelt arbejdstager (arbejdsgiver- og arbejdstagerbidrag).
 - b) En del af det således fastsatte beløb, som svarer til arbejdsløshedsunderstøttelsens procentvise andel af alle de øv-

rige under punkt 1.2 anførte ydelser, refunderes arbejdstagernes hjemland, og Schweiz tilbageholder et beløb med henblik på senere ydelser.⁹⁾

- c) Schweiz fremsender hvert år en opgørelse over de bidrag, som er blevet overført. Hjemlandene kan, hvis de anmoder herom, få oplyst beregningsgrundlag og størrelsen af de overførsler, der er blevet foretaget. Hjemlandene oplyser hvert år Schweiz om antallet af personer, der har oppebåret ydelser ved arbejdsløshed i henhold til punkt 1.2.
2. Overførsel af grænsearbejderes bidrag til den schweiziske arbejdsløshedsforsikring som reguleret i de respektive bilaterale overenskomster finder fortsat anvendelse.
 3. Den ordning, der er anført i punkt 1.1 til 1.4, finder anvendelse i 7 år regnet fra Aftalens ikrafttrædelse. Såfremt en medlemsstat efter udløbet af 7 års-perioden har problemer som følge af, at overførselsordningen bortfalder, eller såfremt Schweiz har problemer i forbindelse med sammenlægningsordningen, kan problemerne forelægges for Det Blandede Udvalg af en af de kontraherende parter.

Bistandstillæg

Bistandstillægget (*Hilflosenentschädigung*) i henhold til forbundslov om alderdoms- og efterladteforsikring og forbundslov om invalideforsikring optegnes ved afgørelse truffet af Det Blandede Udvalg i bilag II til Aftale om fri bevægelighed for personer og i bilag IIa til forordning (EØF) nr. 1408/71 ved ikrafttrædelsen af ændringerne til disse love, som fastsætter, at disse ydelser udelukkende finansieres af det offentlige.

Den erhvervstilknyttede alderdoms-, efterladte- og invalideforsikringsordning

Uanset bestemmelserne i artikel 10, stk. 2 i Rådets forordning (EØF) nr. 1408/71 om anvendelse af de sociale sikringsordninger på arbejdstagere, udbetales den overgangsydelse, der er fastsat i forbundslov om fri overgang til den erhvervstilknyttede alderdoms-, efterladte- og invalideforsikringsordning af 17. december 1993, efter ansøgning til en arbejdstager eller selvstændig erhvervsdrivende, som har til hensigt at forlade Schweiz definitivt, og som ikke længere er omfattet af schweizisk lovgivning i henhold til bestemmelserne i forordningens afsnit II forudsat, at den pågældende forlader Schweiz inden 5 år efter aftalens ikrafttrædelse.

⁶⁾ NB. Gældende fællesskabsret, som den anvendes af medlemsstaterne af Det Europæiske Fællesskab i Det Europæiske Fællesskab på tidspunktet for undertegnelsen af denne aftale:

Princippet om **sammenlægning** af rettigheder til ydelser ved arbejdsløshed og gennemførelsen heraf i det seneste **beskæftigelsesland** finder anvendelse uanset beskæftigelsens varighed.

Personer, som udøver en beskæftigelse af under et års varighed på en medlemsstats område, kan opholde sig i denne stat efter beskæftigelsens ophør for at søge arbejde inden for en rimelig frist, som kan være seks måneder, og som giver de pågældende mulighed for at undersøge tilbud om arbejde svarende til deres faglige kvalifikationer, og for i givet fald at træffe de fornødne foranstaltninger med henblik på ansættelse. De kan ligeledes opholde sig i den pågældende stat efter beskæftigelsens ophør, hvis de har tilstrækkelige finansielle midler til sig selv og deres familiemedlemmer under opholdet uden at skulle ansøge om bistandshjælp, og hvis de har en sygeforsikring, der dækker samtlige risici. De ydelser ved arbejdsløshed, som de har ret til i overensstemmelse med bestemmelserne i den nationale lovgivning eventuelt suppleret med bestemmelserne om sammenlægning, betragtes som finansielle midler i denne forstand. Som tilstrækkelige finansielle midler betragtes et beløb, der overstiger den øvre grænse for tilkendelse af bistandshjælp til landets indbyggere under hensyntagen til deres og eventuelt deres familiemedlemmers personlige forhold. Når denne betingelse ikke kan finde anvendelse, betragtes den pågældendes finansielle midler som tilstrækkelige, når de overstiger den sociale mindstepension, som udbetales af værtslandet.

Sæsonarbejdere har ret til ydelser ved arbejdsløshed i det seneste beskæftigelsesland uanset, om sæsonen er udløbet. De kan opholde sig i den pågældende stat efter beskæftigelsens ophør forudsat, at de opfylder de betingelser, der er nævnt i det foregående stykke. Hvis sæsonarbejdere stiller sig til rådighed for arbejdsformidlingen i bopælslandet, har de ret til ydelser ved arbejdsløshed i dette land i henhold til bestemmelserne i artikel 71 i forordning (EØF) nr. 1408/71.

Grænsearbejdere kan stille sig til rådighed for arbejdsformidlingen i bopælslandet eller i det seneste beskæftigelsesland, hvis de har bevaret en personlig eller erhvervsmæssig tilknytning i dette land og dermed har større chancer for at blive indplaceret på arbejdsmarkedet. Grænsearbejdere har ret til ydelser ved arbejdsløshed i den stat, hvor de stiller sig til rådighed for arbejdsformidlingen.

⁷⁾ På nuværende tidspunkt 6 måneder, og 12 måneder ved gentagen arbejdsløshed.

⁸⁾ Overførte bidrag for arbejdstagere, som gør brug af deres ret til arbejdsløshedsforsikring i Schweiz efter at have indbetalt bidrag i mindst 6 måneder - under flere ophold - fordelt over 2 år.

Bilag III

GENSIDIG ANERKENDELSE AF FAGLIGE KVALIFIKATIONER (EKSAMENSBEVISER, CERTIFIKATER OG ANDRE KVALIFIKATIONSBEVISER)

1. De kontraherende parter aftaler at anvende de fællesskabsretsakter om gensidig anerkendelse af faglige kvalifikationer, hvortil der er henvist, som gældende på tidspunktet for undertegnelse af aftalen og som ændret i afsnit A i nærværende bilag eller tilsvarende regler.
2. Med henblik på anvendelse af nærværende bilag noterer de kontraherende parter sig de fællesskabsretsakter, hvortil der er henvist i afsnit B i nærværende bilag.
3. Ordet "medlemsstat(er)", der optræder i de retsakter, hvortil der henvises i afsnit A i nærværende bilag, anses for ud over de lande, der er omhandlet i de pågældende fællesskabsretsakter, at omfatte Schweiz.
 - 95/1/EF, Euratom, EKSF: Tilpasning af retsakterne vedrørende nye medlemsstaters tiltrædelse af Den Europæiske Union.
 - 397 L 0038 Kommissionens direktiv 97/38/EF af 20. juni 1997 om ændring af bilag C til Rådets direktiv 92/51/EØF om anden generelle ordning for anerkendelse af erhvervsuddannelser til supplerung af Rådets direktiv 89/48/EØF (EØS-relevant tekst) (EFT nr. L 184 af 3.8.1997, s. 31).

Udarbejdelse af de schweiziske lister i henhold til bilag C og D i direktiv 92/51/EØF vil blive behandlet i forbindelse med anvendelsen af nærværende aftale.

B. JURIDISKE ERHVERV**AFSNIT A - HENVISNINGER TIL RETSAKTER****A. GENEREL ORDNING**

1. 389 L 0048: Rådets direktiv 89/48/EØF af 21. december 1988 om indførelse af en generel ordning for gensidig anerkendelse af eksamensbeviser for erhvervskompetencegivende videregående uddannelser af mindst tre års varighed (EFT nr. L 19 af 24.1.1989, s. 16).
 2. 392 L 0051: Rådets direktiv 92/51/EØF af 18. juni 1992 om anden generelle ordning for anerkendelse af erhvervsuddannelser til supplerung af direktiv 89/48/EØF (EFT nr. L 209 af 24.7.1992, s. 25), som ændret ved:
 - 394 L 0038 Rådets direktiv 92/51/EØF af 18. juni 1992 om anden generelle ordning for anerkendelse af erhvervsuddannelser til supplerung af direktiv 89/48/EØF (EFT nr. L 217 af 23.8.1994, s. 8).
 - 395 L 0043 Kommissionens direktiv 95/43/EF af 20. juli 1995 om ændring af bilag C og D til Rådets direktiv 92/51/EØF om anden generelle ordning for anerkendelse af erhvervsuddannelser til supplerung af direktiv 89/48/EØF (EFT nr. L 184 af 3.8.1995, s. 21).
 3. 377 L 0249: Rådets direktiv 77/249/EØF af 22. marts 1977 om lettelse med henblik på den faktiske gennemførelse af advokaters fri udveksling af tjenesteydelser (EFT nr. L 78 af 26.3.1977, s. 17), ændret ved:
 - 1 79 H: Akt vedrørende tiltrædelsesvilkårene og tilpasningerne af traktaterne - Den hellenske Republiks tiltrædelse af De Europæiske Fællesskaber (EFT nr. L 291 af 19.11.1979, s. 91),
 - 1 85 I: Akt vedrørende tiltrædelsesvilkårene og tilpasningerne af traktaterne - Kongeriget Spaniens og Republikken Portugals tiltrædelse af De Europæiske Fællesskaber (EFT nr. L 302 af 15.11.1985, s. 160),
 - 95/1/EF, Euratom, EKSF: Tilpasning af retsakterne vedrørende nye medlemsstaters tiltrædelse af Den Europæiske Union.
- Direktivets bestemmelser gælder i forbindelse med aftalen med følgende tilpasning: i artikel 1, stk. 2; indsættes følgende:
- "Schweiz: Avocat/Advokat, Rechtsanwalt, Anwalt, Fürsprecher, Fürsprech/Avvocato."
4. 398 L 0005 :Europa-parlamentets og Rådets direktiv 98/5/EF af 16. februar 1998 om letelse af adgangen til varig udøvelse af advokaterhvervet i en anden medlemsstat end

den, hvor beskikkelsen er opnået (EFT L 77 af 14.3.1998, s. 36).

Direktivets bestemmelser gælder i forbindelse med aftalen med følgende tilpasning: i artikel 1, stk. 2, litra a, indsættes følgende: "Schweiz: Avocat/Advokat, Rechtsanwalt, Anwalt, Fürsprecher, Fürsprech/Avvocato."

C. ERHVERV INDEN FOR SUNDHEDSSEKTOREN

5. 381 L 1057: Rådets direktiv 81/1057/EØF af 14. december 1981 om supplerung af direktiv 75/362/EØF, 77/452/EØF, 78/686/EØF og 78/1026/EØF om gensidig anerkendelse af eksamensbeviser, certifikater og andre kvalifikationsbeviser for henholdsvis læger, sygeplejersker med ansvar for den almene sundheds- og sygepleje, tandlæger og dyrlæger, for så vidt angår erhvervede rettigheder (EFT nr. L 385 af 31.12.1981, s. 25).

Læger

6. 393 L 0016: Rådets direktiv 93/16/EØF af 5. april 1993 om fremme af den frie bevægelighed for læger og gensidig anerkendelse af deres eksamensbeviser, certifikater og andre kvalifikationsbeviser (EFT nr. L 165 af 7.7.1993, s. 1), ændret ved:
- 95/1/EF, Euratom, EKSF: Tilpasning af retsakterne vedrørende nye medlemsstaters tiltrædelse af Den Europæiske Union
 - 398 L 0021: Kommissionens direktiv af 8. april 1998 om ændring af Rådets direktiv 93/16/EØF af 5. april 1993 om fremme af den frie bevægelighed for læger og gensidig anerkendelse af deres eksamensbeviser, certifikater og andre kvalifikationsbeviser (EFT nr. L 119 af 22.4.98, s. 15).
 - 398 L 0063: Kommissionens direktiv af 3. september 1998 om ændring af Rådets direktiv 93/16/EØF af 5. april 1993 om fremme af den frie bevægelighed for læger og gensidig anerkendelse af deres eksamensbeviser, certifikater og andre kvalifikationsbeviser (EFT nr. L 253 af 15.9.98, s. 24).

(a) I artikel 3 indsættes følgende:

"i Schweiz:
titulaire du diplôme fédéral de médecine"

Eidgenössisch diplomierter Arzt
titolare di diploma federale di medico
délivré par le Département fédéral de l'intérieur"

(b) I artikel 5, stk. 2, indsættes følgende:

"i Schweiz:
spécialiste/ Facharzt/specialista
délivré par le Département fédéral de l'intérieur"

(c) I artikel 5, stk. 3, i nedennævnte led indsættes følgende:

anæstesiologi:

"Schweiz: anesthésiologie
Anästhesiologie
anestesiologia"

almen kirurgi:

"Schweiz: chirurgie
Chirurgie
chirurgia"

neurokirurgi:

"Schweiz: neurochirurgie
Neurochirurgie
neurochirurgia"

gynækologi-obstetrik:

"Schweiz: gynécologie et obstétrique
Gynäkologie und Geburtshilfe
ginecologia e ostetricia"

intern medicin:

"Schweiz: médecine interne
Innere Medizin
medicina interna"

oftalmologi:

"Schweiz: ophtalmologie
Ophthalmologie
oftalmologia"

oto-rhino-laryngologi:

"Schweiz: oto-rhino-laryngologie
Oto-Rhino-Laryngologie
otorinolaringoiatria"

pædiatri:

"Schweiz: pédiatrie
Pädiatrie
pediatria"

medicinske lungesygdomme:

“Schweiz: pneumologie
Pneumologie
pneumologia”

urologi:

“Schweiz: urologie
Urologie
urologia”

ortopædi:

“Schweiz: chirurgie orthopédique
Orthopädische Chirurgie
chirurgia ortopedica”

patologisk anatomi:

“Schweiz: pathologie
Pathologie
patologia”

neurologi:

“Schweiz: neurologie
Neurologie
neurologia”

psykiatri:

“Schweiz: psychiatrie et psychothérapie
Psychiatrie und Psychotherapie
psichiatria e psicoterapia”

(d)I artikel 7, stk. 2, i nedennævnte led indsættes følgende:**plastikkirurgi:**

“Schweiz: chirurgie plastique et reconstructive
Plastische und Wiederherstellungschirurgie
chirurgia plastica e ricostruttiva”

thoraxkirurgi:

“Schweiz: chirurgie cardiaque et vasculaire thoracique
Herz- und thorakale Gefäßchirurgie
chirurgia del cuore e dei vasi toracici”

pædiatrisk kirurgi:

“Schweiz: chirurgie pédiatrique
Kinderchirurgie
chirurgia pediatrica”

kardiologi:

“Schweiz: cardiologie
Kardiologie
cardiologia”

gastroenterologi:

“Schweiz: gastroentérologie
Gastroenterologie
gastroenterologia”

reumatologi:

“Schweiz: rhumatologie
Rheumatologie
reumatologia”

almen hæmatologi:

“Schweiz: hématologie
Hämatologie
ematologia”

endokrinologi:

“Schweiz: endocrinologie-diabétologie
Endokrinologie-Diabetologie
endocrinologia-diabetologia”

fysiurgi:

“Schweiz: médecine physique et réadaptation
Physikalische Medizin und Rehabilitation
medicina fisica e riabilitazione”

dermato-venereologi:

“Schweiz: dermatologie et vénéréologie
Dermatologie und Venereologie
dermatologia e venereologia”

røntgendiagnostik:

“Schweiz: radiologie médicale/radiodiagnostic
Medizinische Radiologie/
Radiodiagnostik
radiologia medica/radiodiagnostica”

terapeutisk radiologi:

“Schweiz: radiologie médicale/radio-oncologie
Medizinische Radiologie/Radio-Onkologie
radiologia medica/radio-oncologia”

tropemedicin:

“Schweiz: médecine tropicale
Tropenmedizin
medicina tropicale”

børnepsykiatri:

“Schweiz: psychiatrie et psychothérapie d'enfants et d'adolescents
Kinder- und Jugendpsychiatrie und -psychotherapie
psichiatria e psicoterapia infantile e dell'adolescenza”

nefrologi:

“Schweiz: néphrologie
Nephrologie
nefralugia”

offentlig sundhed:

“Schweiz: prévention et santé publique
Prävention und Gesundheitswesen
prevenzione e salute pubblica”

arbejdsmedicin:

“Schweiz: médecine du travail
Arbeitsmedizin
medicina del lavoro”

allergologi:

“Schweiz: allergologie et immunologie clinique
Allergologie und klinische Immunologie
allergologia e immunologia clinica”

nuklearmedicin:

“Schweiz: radiologie médicale/médecine nucléaire
Medizinische Radiologie/Nuklearmedizin
radiologia medica/medicina nucleare”

tand-, mund- og kæbe-ansigtskirurgi (grunduddannelse som læge og tandlæge):

“Schweiz: chirurgie maxillo-faciale
Kiefer- und Gesichtschirurgie
chirurgia mascello-facciale”

6. bis96/C/216/03: Liste over benævnelser for eksamensbeviser, certifikater eller andre kvalifikationsbeviser for alment praktiserende læger, offentliggjort i overensstemmelse med artikel 41 i Rådets direktiv 93/16/EØF (EFT C 216 af 25.7.1996)

Sygeplejersker

7. 377 L 0452: Rådets direktiv 77/452/EØF af 27. juni 1977 om gensidig anerkendelse af eksamensbeviser, certifikater og andre kvalifikationsbeviser for sygeplejersker med ansvar for den almene sundheds- og sygepleje samt om foranstaltninger, der skal lette den faktiske udøvelse af etableringsretten og den fri udveksling af tjenesteydelser (EFT nr. L 176 af 15.7.1977, s. 1), som ændret ved:
- 179 H: Akt vedrørende tiltrædelsesvilkårene og tilpasninger af traktaterne - Den Helleniske Republiks tiltrædelse af De Europæiske Fællesskaber (EFT nr. L 291 af 19.11.1979, s. 91),
 - 185 I: Akt vedrørende tiltrædelsesvilkårene og tilpasningerne af traktaterne - Kongeriget Spaniens og Republikken Portugals tiltrædelse af De Europæiske Fællesskaber (EFT nr. L 302 af 15.11.1985, s. 160),
 - 389 L 0594: Rådets direktiv 89/594/EØF af 30. oktober 1989 (EFT nr. L 341 af 23.11.1989, s. 19.)
 - 389 L 0595: Rådets direktiv 89/595/EØF af 30. oktober 1989 (EFT nr. L 341 af 23.11.1989, s. 30.)
 - 390 L 0658: Rådets direktiv 90/658/EØF af 4. december 1990 (EFT nr. L 353 af 17.12.1990, s. 73.)
 - 95/1/EF, Euratom, EKSF: Tilpasning af retsakterne vedrørende nye medlemsstaters tiltrædelse af Den Europæiske Union. Direktivets bestemmelser gælder i forbindelse med aftalen med følgende tilpasning: a) i artikel 1, stk. 2, indsættes følgende:
“i Schweiz:

Bilag til f. t. beslutn. vedr. Det Europæiske Fællesskab og Det Schweiziske Forbund

infirmière, infirmier, Krankenschwester, Krankenpfleger, infermiera, infermiere”

b) i 3 indsættes følgende:

“p) i Schweiz:

infirmière diplômée en soins généraux, infirmier diplômé en soins généraux, diplomierte Krankenschwester in allgemeiner Krankenpflege, diplomierter Krankenpfleger in allgemeiner Krankenpflege, infermiera diplomata in cure generali, infermiere diplomato in cure generali, délivré par la Conférence des directeurs cantonaux des affaires sanitaires”

8. 377 L 0453: Rådets direktiv 77/453/EØF af 27. juni 1977 om samordning af de ved lov eller administrativt fastsatte bestemmelser om virksomhed som sygeplejerske med ansvar for den almene sundheds- og sygepleje (EFT nr. L 176 af 15.7.1977, s. 8), som ændret ved:
- 389 L 0595: Rådets direktiv 89/595/EØF 30. oktober 1989 (EFT nr. L 341 af 23.11.1989, s. 30).

Tandlæger

9. 378 L 0686: Rådets direktiv 78/686/EØF af 25. juli 1978 om gensidig anerkendelse af eksamensbeviser, certifikater og andre kvalifikationsbeviser for tandlæger og om foranstaltninger, der skal lette den faktiske udøvelse af retten til etablering og fri udveksling af tjenesteydelser (EFT nr. L 233 af 24.8.1978, s. 1), som ændret ved:
- 1 79 H : Akt vedrørende tiltrædelsesvilkårene og tilpasninger af traktaterne - Den Helleniske Republiks tiltrædelse af De Europæiske Fællesskaber (EFT nr. L 291 af 19.11.1979, s. 91),
 - 1 85 I : Akt vedrørende tiltrædelsesvilkårene og tilpasningerne af traktaterne - Kongeriget Spaniens og Republikken Portugals tiltrædelse af De Europæiske Fællesskaber (EFT nr. L 302 af 15.11.1985, s. 160),
 - 389 L 0594: Rådets direktiv 89/594/EØF af 30. oktober 1989 (EFT nr. L 341 af 23.11.1989, s. 19.)
 - 390 L 0658: Rådets direktiv 90/658/EØF af 4. december 1990 (EFT nr. L 353 af 17.12.1990, s. 73.)

– 95/1/EF, Euratom, EKSF: Tilpasning af retsakterne vedrørende nye medlemsstaters tiltrædelse af Den Europæiske Union.

Direktivets bestemmelser gælder i forbindelse med aftalen med følgende tilpasning:

a) i artikel 1 indsættes følgende:

“i Schweiz:

médecin dentiste, Zahnarzt, medico-dentista”;

b) i artikel 3 indsættes følgende:

“p) i Schweiz:

titulaire du diplôme fédéral de médecin-dentiste, eidgenössisch diplomierter Zahnarzt, titolare di diploma federale di medico-dentista, délivré par le département fédéral de l'intérieur”;

c) i artikel 5, punkt 1, indsættes følgende:

1. Ortodonti

“i Schweiz:

diplôme fédéral d'orthodontiste, Diplom als Kieferorthopäde, diploma di ortodontista, délivré par le département fédéral de l'intérieur”;

10. 378 L 0687: Rådets direktiv 78/687/EØF af 25. juli 1978 om samordning af de administrativt eller ved lov fastsatte bestemmelser om virksomhed som tandlæge (EFT nr. L 233 af 24.8.1978, s. 10), som ændret ved:

– 95/1/EF, Euratom, EKSF: Tilpasning af retsakterne vedrørende nye medlemsstaters tiltrædelse af Den Europæiske Union.

Dyrlæger

11. 378 L 1026: Rådets direktiv 78/1026/EØF af 18. december 1978 om gensidig anerkendelse af eksamensbeviser, certifikater og andre kvalifikationsbeviser for dyrlæger, omfattende foranstaltninger, som skal lette den faktiske udøvelse af retten til etablering og fri udveksling af tjenesteydelser (EFT nr. L 362 af 23.12.1978, s. 1), som ændret ved:
- 1 79 H : Akt vedrørende tiltrædelsesvilkårene og tilpasninger af traktaterne - Den Helleniske Republiks tiltrædelse af De Europæiske Fællesskaber (EFT nr. L 291 af 19.11.1979, s. 92),
 - 1 85 I : Akt vedrørende tiltrædelsesvilkårene og tilpasningerne af traktaterne - Kongeriget Spaniens og Republikken Portugals tiltrædelse af De Europæiske Fællesskaber (EFT nr. L 302 af 15.11.1985, s. 160),

- 389 L 0594: Rådets direktiv 89/594/EØF af 30. oktober 1989 (EFT nr. L 341 af 23.11.1989, s. 19.)
 - 390 L 0658: Rådets direktiv 90/658/EØF af 4. december 1990 (EFT nr. L 353 af 17.12.1990, s. 73.)
 - 95/1/EF, Euratom, EKSF: Tilpasning af retsakterne vedrørende nye medlemsstaters tiltrædelse af Den Europæiske Union. Direktivets bestemmelser gælder i forbindelse med aftalen med følgende tilpasning:
a) i artikel 1 indsættes følgende:
"i Schweiz:
sage-femme, Hebamme, levatrice";
 - b) i artikel 3 indsættes følgende:
"p) i Schweiz:
sage-femme diplômée, diplomierte Hebamme, levatrice diplomata, diplômés délivrés par la Conférence des directeurs cantonaux des affaires sanitaires"
14. 380 L 0155: Rådets direktiv 80/155/EØF af 21. januar 1980 om samordning af de administrative eller ved lov fastsatte bestemmelser om adgang til og udøvelse af virksomhed som jordemoder (EFT nr. L 33 af 11.2.1980, s. 8), som ændret ved:
- 389 L 0594: Rådets direktiv 89/594/EØF af 30. oktober 1989 (EFT nr. L 341 af 23.11.1989, s. 19.)
- Jordemødre*
13. 380 L 0154: Rådets direktiv 80/154/EØF af 21. januar 1980 om gensidig anerkendelse af eksamensbeviser, certifikater og andre kvalifikationsbeviser for jordemødre og om foranstaltninger, der skal lette den faktiske udøvelse af etableringsretten og den fri udveksling af tjenesteydelser (EFT nr. L 33 af 11.2.1980, s. 1), som ændret ved:
- 380 L 1273: Rådets direktiv 80/1273/EØF af 22. december 1980 (EFT nr. L 375 af 31.12.1980, s. 74),
 - 1 85 I: Akt vedrørende tiltrædelsesvilkårene og tilpasningerne af traktaterne - Kongeriget Spaniens og Republikken Portugals tiltrædelse af De Europæiske Fællesskaber (EFT nr. L 302 af 15.11.1985, s. 161),
 - 389 L 0594: Rådets direktiv 89/594/EØF af 30. oktober 1989 (EFT nr. L 341 af 23.11.1989, s. 19.)
- Farmaceuter*
15. 385 L 0432: Rådets direktiv 85/432/EØF af 16. september 1985 om samordning af love og administrative bestemmelser om visse former for virksomhed på det farmaceutiske område (EFT nr. L 253 af 24.9.1985, s. 34).
16. 385 L 0433: Rådets direktiv 85/433/EØF af 16. september 1985 om gensidig anerkendelse af eksamensbeviser, certifikater og andre kvalifikationsbeviser i farmaci samt om foranstaltninger, der skal lette den faktiske udøvelse af etableringsretten i forbindelse med visse former for virksomhed på det farmaceutiske område (EFT nr. L 253 af 24.9.1985, s. 37), som ændret ved:
- 385 L 0584: Rådets direktiv 85/584/EØF af 20. december 1985 (EFT nr. L 372 af 31.12.1985, s. 42),
 - 390 L 0658: Rådets direktiv 90/658/EØF af 4. december 1990 (EFT nr. L 353 af 17.12.1990, s. 73.)
 - 95/1/EF, Euratom, EKSF: Tilpasning af retsakterne vedrørende nye medlemsstaters tiltrædelse af Den Europæiske Union.

Direktivets bestemmelser gælder i forbindelse med aftalen med følgende tilpasning:

a) i artikel 4 indsættes følgende:

“p) i Schweiz:

titulaire du diplôme fédéral de pharmacien, eidgenössisch diplomierter Apotheker, titolare di diploma federale di farmacista, delivré par le département fédéral de l'intérieur”.

D. ARKITEKTER OG INGENIØRER

17. 385 L 0384: Rådets direktiv 85/384/EØF af 10. juni 1985 om gensidig anerkendelse af eksamensbeviser, certifikater og andre kvalifikationsbeviser inden for arkitekturområdet, herunder om foranstaltninger, som skal lette den faktiske udøvelse af retten til etablering og fri udveksling af tjenesteydelser (EFT nr. L 223 af 21.8.1985, s. 15), som ændret ved:

- 385 L 0584: Rådets direktiv 85/584/EØF af 20. december 1985 (EFT nr. L 372 af 31.12.1985, s. 1),
- 386 L 0017: Rådets direktiv 86/17/EØF af 27. januar 1986 (EFT nr. L 27 af 1.2.1986, s. 71),
- 390 L 0658: Rådets direktiv 90/658/EØF af 4. december 1990 (EFT nr. L 353 af 17.12.1990, s. 73.)
- 95/1/EF, Euratom, EKSF: Tilpasning af retsakterne vedrørende nye medlemsstaters tiltrædelse af Den Europæiske Union.

Direktivets bestemmelser gælder i forbindelse med aftalen med følgende tilpasning:

a) i artikel 11 indsættes følgende:

“i Schweiz:

- eksamensbeviser udstedt af écoles polytechniques fédérales / Eidgenössische Technische Hochschulen / Politecnici Federal : arch.dipl.EPF / dipl.Arch.ETH / arch.dipl.PF,
- eksamensbeviser udstedt af l'Ecole d'architecture de l'Université de Genève : architecte diplômé EAUG,
- certifikater fra la Fondation des registres suisses des ingénieurs, des architectes et des techniciens / Stiftung der Schweizerischen Register der Ingenieure, der Architekten und der Techniker / Fondazione dei Registri svizzeri degli ingegneri, degli architetti e dei tecnici (REG): architecte

REG A / Architect REG A / architetto REG A,

b) artikel 15 finder ikke anvendelse.

18. 98/C/217: Eksamensbeviser, certifikater og andre kvalifikationsbeviser inden for arkitekturområdet, som anerkendes af alle medlemsstater (ajourføring af meddelelse 96/C 205 af 16 juli 1996) (EFT nr. C 217 af 11.7.1998).

E. HANDEL OG FORMIDLERVIRKSOMHED

Engroshandel

19. 364 L 0222: Rådets direktiv 64/222/EØF af 25. februar 1964 om de nærmere overgangsforanstaltninger inden for følgende erhvervsområder: Engroshandel og formidlervirksomhed inden for handel, industri og håndværk (EFT nr. 56 af 4.4.1964, s. 857/64).
20. 364 L 0223: Rådets direktiv 64/223/EØF af 25. februar 1964 om gennemførelse af etableringsfrihed og friudveksling af tjenesteydelser for virksomhed inden for engroshandelen (EFT nr. 56 af 4.4.1964, s. 863/64).
- 172 B: Akt vedrørende tiltrædelsesvilkårene og tilpasningerne af traktaterne - Kongeriget Danmarks, Irlands og Det forenede kongerige Storbritannien og Nordirlands tiltrædelse af De Europæiske Fællesskaber (EFT nr. L 73 af 27.3.1972, s. 84),

Formidlervirksomhed inden for handel, industri og håndværk

21. 364 L 0224: Rådets direktiv 64/224/EØF af 25. februar 1964 om gennemførelse af etableringsfrihed og fri udveksling af tjenesteydelser for formidlervirksomhed inden for handel, industri og håndværk (EFT nr. 56 af 4.4.1964, s. 869/64), som ændret ved:
- 172 B: Akt vedrørende tiltrædelsesvilkårene og tilpasningerne af traktaterne - Kongeriget Danmarks, Irlands og Det forenede kongerige Storbritannien og Nordirlands tiltrædelse af De Europæiske Fællesskaber (EFT nr. L 73 af 27.3.1972, s. 85),
 - 179 H: Akt vedrørende tiltrædelsesvilkårene og tilpasninger af traktaterne - Den Helleniske Republiks tiltrædelse af De

Europæiske Fællesskaber (EFT nr. L 291 af 19.11.1979, s. 89),

- 1 85 I: Akt vedrørende tiltrædelsesvilkårene og tilpasningerne af traktaterne - Kongeriget Spaniens og Republikken Portugals tiltrædelse af De Europæiske Fællesskaber (EFT nr. L 302 af 15.11.1985, s. 155),

- 95/1/EF, Euratom, EKSF: Tilpasning af retsakterne vedrørende nye medlemsstaters tiltrædelse af Den Europæiske Union.

Direktivets bestemmelser gælder i forbindelse med aftalen med følgende tilpasning:

a) i artikel 3 indsættes følgende:

Selvstændige Lønmodtagere

“I Schweiz Agent Représentant de commerce

Agent Handelsreisender

Agente Rappresentante”

Selvstændig erhvervsvirksomhed inden for detailhandelen

22. 368 L 0363: Rådets direktiv 68/363/EØF af 15. oktober 1968 om gennemførelsen af etableringsfrihed og udveksling af tjenesteydelser for selvstændig erhvervsvirksomhed inden for detailhandelen (ex CITI-gruppe 612) (EFT nr. L 260 af 22.10.1968, s. 1), som ændret ved:

- 172 B: Akt vedrørende tiltrædelsesvilkårene og tilpasningerne af traktaterne - Kongeriget Danmarks, Irlands og Det forenede kongerige Storbritannien og Nordirlands tiltrædelse af De Europæiske Fællesskaber (EFT nr. L 73 af 27.3.1972, s. 86),

23. 368 L 0364: Rådets direktiv 68/363/EØF af 15. oktober 1968 om gennemførelsen af etableringsfrihed og udveksling af tjenesteydelser for selvstændig erhvervsvirksomhed inden for detailhandelen (ex CITI-gruppe 612) (EFT nr. L 260 af 22.10.1968, s. 6),

Selvstændig erhvervsvirksomhed inden for engroshandelen med kul og for formidlervirksomhed inden for kulsektoren

24. 370 L 0522: Rådets direktiv 70/522/EØF af 30. november 1970 om gennemførelsen af etableringsfrihed og fri udveksling af tjenesteydelser for selvstændig erhvervsvirksomhed inden for engroshandelen med kul og for formidlervirksomhed inden for kulsektoren

(ex CITI-gruppe 6112) (EFT nr. L 267 af 10.12.1970, s. 14), som ændret ved:

- 172 B: Akt vedrørende tiltrædelsesvilkårene og tilpasningerne af traktaterne - Kongeriget Danmarks, Irlands og Det forenede kongerige Storbritannien og Nordirlands tiltrædelse af De Europæiske Fællesskaber (EFT nr. L 73 af 27.3.1972, s. 86),

25. 370 L 0523: Rådets direktiv 70/523/EØF af 30. november 1970 om de nærmere overgangsforanstaltninger for selvstændig erhvervsvirksomhed inden for engroshandelen med kul og for formidlervirksomhed inden for kulsektoren (ex CITI-gruppe 6112) (EFT nr. L 267 af 10.12.1970, s. 18).

Handel med og distribution af giftige stoffer

26. 374 L 0556: Rådets direktiv 74/556/EØF af 4. juni 1974 om de nærmere regler for overgangsforanstaltninger for virksomhed inden for handel med og distribution af giftige stoffer og virksomhed, der medfører erhvervs-mæssig anvendelse af disse stoffer, herunder formidlervirksomhed (EFT nr. L 307 af 18.11.1974, s. 1).

374 L 0557: Rådets direktiv 74/557/EØF af 4. juni 1974 om gennemførelse af etableringsfrihed og fri udveksling af tjenesteydelser for selvstændig virksomhed og formidlervirksomhed inden for handel med og distribution af giftige stoffer (EFT nr. L 307 af 18.11.1974, s. 5), som ændret ved:

- 95/1/EF, Euratom, EKSF: Tilpasning af retsakterne vedrørende nye medlemsstaters tiltrædelse af Den Europæiske Union.

Direktivets bestemmelser gælder i forbindelse med aftalen med følgende tilpasning: I bilaget indsættes følgende:

“i Schweiz:

Alle giftige stoffer, der er omtalt i artikel 2 i loven om giftstoffer (RS 814.80), og navnlig de stoffer, der opført på listen over giftige stoffer i klasse 1, 2 og 3 i overensstemmelse med artikel 3 i forordningen om giftige stoffer (RS 814.801).”

Erhvervsvirksomhed uden fast forretningssted

27. 375 L 0369: Rådets direktiv 75/369/EØF af 16. juni 1975 om foranstaltninger, der skal fremme den faktiske udøvelse af etableringsfriheden og den fri udveksling af tjene-

steydelse inden for erhvervsvirksomhed uden fast forretningssted, herunder navnlig overgangsforanstaltninger for disse former for virksomhed (EFT nr. L 167 af 30.6.1975, s. 29).

Selvstændige handelsagenter

28. 386 L 0653: Rådets direktiv 86/653/EØF af 18. december 1986 om samordning af medlemsstaternes lovgivning om selvstændige handelsagenter (EFT L 382 af 31.12.1986, s. 17).

F. INDUSTRI OG HÅNDVÆRK

Forarbejdningsindustrien

29. 364 L 0427: Rådets direktiv 64/427/EØF af 7. juli 1964 om de nærmere overgangsforanstaltninger for selvstændig erhvervsvirksomhed inden for de be- og forarbejdende erhverv under CITI-hovedgrupperne 23-40 (industri og håndværk) (EFT nr. 117 af 23.7.1964, s. 1863/64), som ændret ved:

– 369 L 0077: Rådets direktiv 69/77/EØF af 4. marts 1969 (EFT nr. L 59 af 10.3.1969, s. 8).

Direktivets bestemmelser gælder i forbindelse med aftalen med følgende tilpasning: artikel 5, stk. 3, finder ikke anvendelse.

30. 364 L 0429: Rådets direktiv 64/429/EØF af 7. juli 1964 om gennemførelse af etableringsfrihed og fri udveksling af tjenesteydelser for selvstændig erhvervsvirksomhed inden for de be- og forarbejdende erhverv under CITI-hovedgrupperne 23-40 (industri og håndværk) (EFT nr. 117 af 23.7.1964, s. 1880/64), som ændret ved:

– 172 B: Akt vedrørende tiltrædelsesvilkårene og tilpasningerne af traktaterne - Kongeriget Danmarks, Irlands og Det forenede kongerige Storbritannien og Nordirlands tiltrædelse af De Europæiske Fællesskaber (EFT nr. L 73 af 27.3.1972, s. 83).

Udvindingsindustrien

31. 364 L 0428: Rådets direktiv 64/428/EØF af 7. juli 1964 om gennemførelse af etableringsfrihed og fri udveksling af tjenesteydelser for selvstændig erhvervsvirksomhed inden for bjergværksdrift, herunder udvinding

af sten og mineraler (CITI-hovedgrupperne 11-19) (EFT nr. 117 af 23.7.1964, s. 1871/64), som ændret ved:

- 172 B: Akt vedrørende tiltrædelsesvilkårene og tilpasningerne af traktaterne - Kongeriget Danmarks, Irlands og Det forenede kongerige Storbritannien og Nordirlands tiltrædelse af De Europæiske Fællesskaber (EFT nr. L 73 af 27.3.1972, s. 81).

Elektricitet, gas, vand og sanitære tjenester

32. 366 L 0162: Rådets direktiv 66/162/EØF af 28. februar 1966 om gennemførelse af etableringsfrihed og fri udveksling af tjenesteydelser for selvstændig erhvervsvirksomhed inden for brancherne elektricitet, gas, vand og sanitære tjenester (Afdeling 5 CITI) (EFT nr. 42 af 8.3.1966, s. 584/66), som ændret ved:

– 172 B: Akt vedrørende tiltrædelsesvilkårene og tilpasningerne af traktaterne - Kongeriget Danmarks, Irlands og Det forenede kongerige Storbritannien og Nordirlands tiltrædelse af De Europæiske Fællesskaber (EFT nr. L 73 af 27.3.1972, s. 82).

Nærings- og nydelsesmiddelindustrien og fremstilling af drikkevarer

33. 368 L 0365: Rådets direktiv 68/365/EØF af 15. oktober 1968 om gennemførelsen af etableringsfrihed og fri udveksling af tjenesteydelser for selvstændig erhvervsvirksomhed inden for nærings- og nydelsesmiddelindustrien og fremstillingen af drikkevarer (CITI-hovedgruppe 20 og 21) (EFT nr. L 260 af 22.10.1968, s. 9), som ændret ved:

– 172 B: Akt vedrørende tiltrædelsesvilkårene og tilpasningerne af traktaterne - Kongeriget Danmarks, Irlands og Det forenede kongerige Storbritannien og Nordirlands tiltrædelse af De Europæiske Fællesskaber (EFT nr. L 73 af 27.3.1972, s. 85).

34. 368 L 0366: Rådets direktiv 68/366/EØF af 15. oktober 1968 om de nærmere overgangsforanstaltninger for selvstændig erhvervsvirksomhed inden for nærings- og nydelsesmiddelindustrien og fremstillingen af

drikkevarer (CITI-hovedgrupperne 20 og 21) (EFT nr. L 260 af 22.10.1968, s. 12).

Direktivets bestemmelser gælder i forbindelse med aftalen med følgende tilpasning: artikel 6, stk.3, finder ikke anvendelse.

Efterforskning og udvinding af olie og naturgas

35. 369 L 0082: Rådets direktiv 69/82/EØF af 13. marts 1969 om gennemførelse af etableringsfrihed og fri udveksling af tjenesteydelser for selvstændig virksomhed med hensyn til efterforskning og udvinding af olie og naturgas (ex hovedgruppe 13 CITI) (EFT nr. L 68 af 19.3.1969, s. 4), som ændret ved:
- 172 B: Akt vedrørende tiltrædelsesvilkårene og tilpasningerne af traktaterne - Kongeriget Danmarks, Irlands og Det forenede kongerige Storbritannien og Nordirlands tiltrædelse af De Europæiske Fællesskaber (EFT nr. L 73 af 27.3.1972, s. 82).

G. HJÆLPEERHVERV I FORBINDELSE MED TRANSPORT

36. 382 L 0470: Rådets direktiv 82/470/EØF af 29. juni 1982 om foranstaltninger til fremme af den faktiske udøvelse af etableringsfriheden og den fri udveksling af tjenesteydelser ved selvstændig virksomhed inden for visse hjælpeerhverv i forbindelse med transport- og rejsebureauvirksomhed (ISIC-gruppe 718) og inden for pakhus og oplagringsvirksomhed (ISIC-gruppe 720) (EFT nr. L 213 af 21.7.1982, s. 1), som ændret ved:
- 1 85 I : Akt vedrørende tiltrædelsesvilkårene og tilpasningerne af traktaterne - Kongeriget Spaniens og Republikken Portugals tiltrædelse af De Europæiske Fællesskaber (EFT nr. L 302 af 15.11.1985, s. 156),
 - 95/1/EF, Euratom, EKSF: Tilpasning af retsakterne vedrørende nye medlemsstaters tiltrædelse af Den Europæiske Union.
- Direktivets bestemmelser gælder i forbindelse med aftalen med følgende tilpasning:
- a) i artikel 3 indsættes følgende:

“Schweiz

- A. Expéditeur
Spéditeur
Spedizioniere

Déclarant de douane
Zolldeklarant
Dichiarante di dogana

- B. Agent de voyage
Reisebürounternehmer
Agente di viaggio
- C. Entrepoteitaire
Lagerhalter
Agente di deposito
- D. Expert en automobiles
Automobilexperte
Perito in automobili
- vérificateur des poids et mesures
Eichmeister
verificatore dei pesi e delle misure”

H. FILMINDUSTRI

37. 363 L 0607: Rådets direktiv 63/607/EØF af 15. oktober 1963 til gennemførelse af bestemmelserne i den almindelige plan om ophævelse af begrænsninger i den frie udveksling af tjenesteydelser vedrørende film (EFT nr. 159 af 2.11.1963).
38. 365 L 0264: Rådets andet direktiv 65/264/EØF af 13. maj 1965 til gennemførelsesbestemmelserne i de almindelige planer om ophævelse af begrænsninger i etableringsfriheden og om den frie udveksling af tjenesteydelser vedrørende film (EFT nr. 85 af 19.5.1965, s. 1437/65), som ændret ved:
- 172 B: Akt vedrørende tiltrædelsesvilkårene og tilpasningerne af traktaterne - Kongeriget Danmarks, Irlands og Det forenede kongerige Storbritannien og Nordirlands tiltrædelse af De Europæiske Fællesskaber (EFT nr. L 73 af 27.3.1972, s. 14).
39. 368 L 0369: Rådets direktiv 68/369/EØF af 15. oktober 1968 om gennemførelse af etableringsfrihed for filmudlans- og filmudlejningsvirksomhed (EFT nr. L 260 af 22.10.1968, s. 22), som ændret ved:
- 172 B: Akt vedrørende tiltrædelsesvilkårene og tilpasningerne af traktaterne - Kongeriget Danmarks, Irlands og Det forenede kongerige Storbritannien og Nordirlands tiltrædelse af De Europæiske Fællesskaber (EFT nr. L 73 af 27.3.1972, s. 82).

40. 370 L 0451: Rådets direktiv 70/451/EØF af 29. september 1970 om gennem førelsen af etableringsfrihed og fri udveksling af tjenesteydelser for selvstændige erhvervsdrivende med hensyn til filmproduktionen (EFT nr. L 218 af 3.10.1970, s. 37), som ændret ved:

- 172 B: Akt vedrørende tiltrædelsesvilkårene og tilpasningerne af traktaterne - Kongeriget Danmarks, Irlands og Det forenede kongerige Storbritannien og Nordirlands tiltrædelse af De Europæiske Fællesskaber (EFT nr. L 73 af 27.3.1972, s. 88).

I. ANDRE SEKTORER

Forretningservice inden for ejendomshandel og -administration og andre sektorer

41. 367 L 0043: Rådets direktiv 67/43/EØF af 12. januar 1967 om gennemførelse af etableringsfrihed og fri udveksling af tjenesteydelser for selvstændig virksomhed inden for:

1. "ejendomshandel og -administration (undtagen 6401)" (ex CITI-gruppe 640)
 2. "visse tjenesteydelser for erhvervslivet" (CITI-gruppe 839) (EFT nr. 10 af 19.1.1967), som ændret ved:
 - 172 B: Akt vedrørende tiltrædelsesvilkårene og tilpasningerne af traktaterne - Kongeriget Danmarks, Irlands og Det forenede kongerige Storbritannien og Nordirlands tiltrædelse af De Europæiske Fællesskaber (EFT nr. L 73 af 27.3.1972, s. 82).
 - 179 H: Akt vedrørende tiltrædelsesvilkårene og tilpasninger af traktaterne - Den Helleniske Republiks tiltrædelse af De Europæiske Fællesskaber (EFT nr. L 291 af 19.11.1979, s. 89),
 - 1 85 I: Akt vedrørende tiltrædelsesvilkårene og tilpasningerne af traktaterne - Kongeriget Spaniens og Republikken Portugals tiltrædelse af De Europæiske Fællesskaber (EFT nr. L 302 af 15.11.1985, s. 156),
 - 95/1/EF, Euratom, EKSF: Tilpasning af retsakterne vedrørende nye medlemsstaters tiltrædelse af Den Europæiske Union.
- Direktivets bestemmelser gælder i forbindelse med aftalen med følgende tilpasning:

a) i artikel 2, stk. 3 indsættes følgende:
"I Schweiz:

- courtier en immeubles, Liegenschaftsmakler, agente immobiliare,
- gestionnaire en immeubles, Hausverwalter, amministratore di stabili,
- régisseur et courtier en immeubles, Immobilien-Treuhänder, fiduciario immobiliare."

Personlige tjenesteydelser

42. 368 L 0367: Rådets direktiv 68/367/EØF af 15. oktober 1968 om gennemførelsen af etableringsfrihed og fri udveksling af tjenesteydelser for selvstændig erhvervsvirksomhed inden for de personlige tjenesteydelser (ex CITI-hovedgruppe 85):

1. Restaurations- og udskænkingsvirksomhed (CITI-gruppe 852)
2. Hotel- og udskænkingsvirksomhed (CITI-gruppe 853) (EFT nr. L 260 af 29.10.1968, s. 16), som ændret ved:

- 172 B: Akt vedrørende tiltrædelsesvilkårene og tilpasningerne af traktaterne - Kongeriget Danmarks, Irlands og Det forenede kongerige Storbritannien og Nordirlands tiltrædelse af De Europæiske Fællesskaber (EFT nr. L 73 af 27.3.1972, s. 86).

43. 368 L 0368: Rådets direktiv 68/368/EOEF af 15. oktober 1968 om de nærmere overgangsforanstaltninger for selvstændig erhvervsvirksomhed inden for de personlige tjenesteydelser (ex CITI-hovedgruppe 85):

1. Restaurations- og udskænkingsvirksomhed (CITI-gruppe 852),
2. Hotel- og campingpladsvirksomhed (CITI-gruppe 853) (EFT nr. L 260 af 29.10.1968, s. 19).

Forskellige former for virksomhed

44. 375 L 0368: Rådets direktiv 75/368/EØF af 16. juni 1975 om foranstaltninger, der tilsigter at fremme den effektive udøvelse af etableringsfriheden og den fri udveksling af tjenesteydelser inden for forskellige former for virksomhed (ex hovedgrupperne 01 til 85 CITI) herunder navnlig overgangsforan-

staltninger for nævnte former for virksomhed (EFT nr. L 167 af 30.6.1975, s. 22).

Frisører

45. 382 L 0489: Rådets direktiv 82/489/EØF af 19. juli 1982 om foranstaltninger, der for frisører skal lette den faktiske udøvelse af etableringsretten og den frie udveksling af tjenesteydelser (EFT nr. L 218 af 27.7.1982, s. 24).

J. LANDBRUG

46. 363 L 0261: Rådets 63/261/EØF direktiv af 2. april 1963 om de nærmere regler for gennemførelse af etableringsfrihed inden for landbruget på en medlemsstats område for statsborgere fra Fællesskabets øvrige lande, der har arbejdet i to år uden afbrydelse som arbejdstagere inden for landbruget i denne medlemsstat (EFT nr. 62 af 20.4.1963, s. 1323/63), som ændret ved:

– 172 B: Akt vedrørende tiltrædelsesvilkårene og tilpasningerne af traktaterne - Kongeriget Danmarks, Irlands og Det forenede kongerige Storbritannien og Nordirlands tiltrædelse af De Europæiske Fællesskaber (EFT nr. L 73 af 27.3.1972, s. 14).

47. 363 L 0262: Rådets direktiv 63/262/EØF af 2. april 1963 om de nærmere regler for gennemførelse af retten til at etablere sig på landbrugsejendomme, der i mere end to år har ligget øde eller været ude af drift (EFT nr. 62 af 20.4.1963, s. 1326/63), som ændret ved:

– 172 B: Akt vedrørende tiltrædelsesvilkårene og tilpasningerne af traktaterne - Kongeriget Danmarks, Irlands og Det forenede kongerige Storbritannien og Nordirlands tiltrædelse af De Europæiske Fællesskaber (EFT nr. L 73 af 27.3.1972, s. 14).

48. 365 L 0001: Rådets direktiv 65/1/EØF af 14. december 1964 om de nærmere regler for gennemførelsen af fri udveksling af tjenesteydelser ved virksomhed inden for landbrug og gartneri (EFT nr. 1 af 8.1.1965, s. 1/65), som ændret ved:

– 172 B: Akt vedrørende tiltrædelsesvilkårene og tilpasningerne af traktaterne - Kongeriget Danmarks, Irlands og Det forenede kongerige Storbritannien og Nord-

irlands tiltrædelse af De Europæiske Fællesskaber (EFT nr. L 73 af 27.3.1972, s. 79).

49. 367 L 0530: Rådets direktiv 67/530/EØF af 25. juli 1967 om adgangen for landbrugere, der er statsborgere i en medlemsstat og som har etableret sig i en anden medlemsstat, til frit at flytte fra en bedrift til en anden (EFT nr. 190 af 10.8.1967, s. 1), som ændret ved:

– 172 B: Akt vedrørende tiltrædelsesvilkårene og tilpasningerne af traktaterne - Kongeriget Danmarks, Irlands og Det forenede kongerige Storbritannien og Nordirlands tiltrædelse af De Europæiske Fællesskaber (EFT nr. L 73 af 27.3.1972, s. 79).

50. 367 L 0531: Rådets direktiv 67/531/EØF af 25. juli 1967 om anvendelsen af medlemsstaternes lovgivning med hensyn til forpagtningskontrakter på landbrugere, der er statsborgere i andre medlemsstater (EFT nr. 190 af 10.8.1967, s. 3), som ændret ved:

– 172 B: Akt vedrørende tiltrædelsesvilkårene og tilpasningerne af traktaterne - Kongeriget Danmarks, Irlands og Det forenede kongerige Storbritannien og Nordirlands tiltrædelse af De Europæiske Fællesskaber (EFT nr. L 73 af 27.3.1972, s. 80).

51. 367 L 0532: Rådets direktiv 67/532/EØF af 25. juli 1967 om retten for landbrugere, der er statsborgere i en medlemsstat og etableret i en anden medlemsstat, til adgang til kooperative sammenslutninger (EFT nr. 190 af 10.8.1967, s. 5), som ændret ved:

– 172 B: Akt vedrørende tiltrædelsesvilkårene og tilpasningerne af traktaterne - Kongeriget Danmarks, Irlands og Det forenede kongerige Storbritannien og Nordirlands tiltrædelse af De Europæiske Fællesskaber (EFT nr. L 73 af 27.3.1972, s. 80).

52. 367 L 0654: Rådets direktiv 67/654/EØF af 24. oktober 1967 om de nærmere regler om gennemførelse af etableringsfrihed og fri udveksling af tjenesteydelser for selvstændig erhvervsvirksomhed inden for skovbrug (EFT nr. 263 af 30.10.1967, s. 6), som ændret ved:

– 172 B: Akt vedrørende tiltrædelsesvilkårene og tilpasningerne af traktaterne - Kongeriget Danmarks, Irlands og Det for-

- enede kongerige Storbritannien og Nordirlands tiltrædelse af De Europæiske Fællesskaber (EFT nr. L 73 af 27.3.1972, s. 80).
53. 368 L 0192: Rådets direktiv 68/192/EØF af 5. april 1968 om adgangen for landbrugere, der er statsborgere i en medlemsstat og etableret i en anden medlemsstat, til at få forskellige former for kredit (EFT nr. L 93 af 17.4.1968, s. 13), som ændret ved:
- 172 B: Akt vedrørende tiltrædelsesvilkårene og tilpasningerne af traktaterne - Kongeriget Danmarks, Irlands og Det forenede kongerige Storbritannien og Nordirlands tiltrædelse af De Europæiske Fællesskaber (EFT nr. L 73 af 27.3.1972, s. 80).
54. 368 L 0415: Rådets direktiv af 20. december 1968 om adgangen for landbrugere der er statsborgere i en medlemsstat og etableret i en anden medlemsstat, til at få forskellige former for støtte (EFT nr. L 308 af 23.12.1968, s. 17).
55. 371 L 0018: Rådets direktiv 71/18/EØF af 16. december 1970 om de nærmere regler for gennemførelsen af etableringsfrihed inden for selvstændig erhvervsvirksomhed med tilknytning til landbrug og gartneri (EFT nr. L 8 af 11.1.1971, s. 24), som ændret ved:
- 172 B: Akt vedrørende tiltrædelsesvilkårene og tilpasningerne af traktaterne - Kongeriget Danmarks, Irlands og Det forenede kongerige Storbritannien og Nordirlands tiltrædelse af De Europæiske Fællesskaber (EFT nr. L 73 af 27.3.1972, s. 80).

K. FORSKELLIGT

56. 85 D 0368: Rådets beslutning af 16. juli 1985 om sammenlignelighed af de ved erhvervsuddannelse i medlemsstaterne opnåede kvalifikationer (EFT nr. L 199 af 31.7.1985, s. 56).

AFNIT B - AKTER, SOM DE KONTRAHERENDE PARTER TAGER TIL EFTERRETNING

De kontraherende parter tager følgende akter til efterretning:

Generelt

57. C/81/74/p.1: Kommissionens bekendtgørelse vedrørende beviser, erklæringer og attester, som kræves i de indtil den 1. juni 1973 af Rådet udstedte direktiver om etablering og fri udveksling af tjenesteydelser, og som vedrører vandel, at der ikke har været tale om konkurs, arten og varigheden af den erhvervsvirksomhed, som er udøvet i det seneste opholdsland (EFT nr. C 81 af 13.7.1974, s. 1).
58. 74 Y 0820(01): Rådets Resolution af 6. juni 1974 om gensidig anerkendelse af eksamensbeviser, certifikater og andre kvalifikationsbeviser (EFT nr. C 98 af 20.8.1974, s. 1).

Generel ordning

59. 89 L 0048: Rådets og Kommissionens erklæring om Rådets direktiv 89/48/EØF af 21. december 1988 om indførelse af en generel ordning for gensidig anerkendelse af eksamensbeviser for erhvervskompetencegivende videregående uddannelser af mindst tre års varighed (EFT nr. L 19 af 24.1.1989, s. 23).

Læger

60. 75 X 0366: Rådets henstilling af 16. juni 1975 om statsborgere i storhertugdømmet Luxembourg, der er indehavere af et eksamensbevis for læger udstedt i et tredjeland (EFT nr. L 167 af 30.6.1975, s. 20).
61. 75 X 0367: Rådets henstilling af 16. juni 1975 om den kliniske lægeuddannelse (EFT nr. L 167 af 30.6.1975, s. 21).
62. 75 Y 0701(01): Rådets erklæringer i forbindelse med vedtagelsen af teksterne vedrørende den fri ret til etablering og fri udveksling af tjenesteydelser for læger i Fællesskabet (EFT nr. C 146 af 1.7.1975, s. 1).
63. 86 X 0458: Rådets henstilling af 15. september 1986 om statsborgere i storhertugdømmet Luxembourg, der er indehavere af et eksamensbevis for alment praktiserende læger, udstedt i et tredjeland (EFT nr. L 167 af 30.6.1975, s. 30).
64. 89 X 0601: Kommissionens henstilling af 8. november 1989 om uddannelse af sundhedspersonale i kræftsygdomme (EFT nr. L 346 af 27.11.1989, s. 1).

Tandlæger

65. 78 Y 0824(01): Erklæring vedrørende direktivet om samordning af de administrativt eller ved lov fastsatte bestemmelser om virksomhed som tandlæge (EFT nr. C 202 af 24.8.1978, s. 1).

Dyrlæger

66. 78 X 1029: Rådets henstilling af 18. december 1978 vedrørende statsborgere i storhertugdømmet Luxembourg, der er indehavere af et eksamensbevis for dyrlæger udstedt i et tredjeland (EFT nr. L 362 af 23.12.1978, s. 12).
67. 78 Y 1223(01): Erklæringer vedrørende direktivet om gensidig anerkendelse af eksamensbeviser, certifikater og andre kvalifikationsbeviser for dyrlæger omfattende foranstaltninger der skal lette den faktiske gennemførelse af etableringsretten og den frie udveksling af tjenesteydelser (EFT nr. C 308 af 23.12.1978, s. 1).

Farmaceuter

68. 85 X 0435: Rådets henstilling af 16. september 1985 om statsborgere i storhertugdømmet Luxembourg, der er indehavere af et eksamensbevis for farmaceuter, udstedt i et tredjeland (EFT nr. L 253 af 24.9.1985, s. 45).

Arkitektur

69. 85 X 0386: Rådets henstilling af 10. juni 1985 om indehavere af et eksamensbevis på arkitekturområdet udstedt i et tredjeland (EFT nr. L 223 af 21.8.1985, s. 28).

Engroshandel

70. 65 X 0077: Kommissionens henstilling af 12. januar 1965 til medlemsstaterne om be-

viser for udøvelse af erhvervsmæssig virksomhed i oprindelseslandet, som fastsat i artikel 4, stk. 2 i Rådets direktiv 64/222/EØF (EFT nr. 24 af 11.2.1965, s. 413/65) (*foreligger ikke på dansk*).

Industri og håndværk

71. 65 X 0076: Kommissionens henstilling af 12. januar 1965 til medlemsstaterne om beviser for udøvelse af erhvervsmæssig virksomhed i oprindelseslandet, som fastsat i artikel 4, stk. 2 i Rådets direktiv 64/427/EØF (EFT nr. 24 af 11.2.1965, s. 410/65) (*foreligger ikke på dansk*).
72. 69 X 0174: Kommissionens henstilling af 22. maj 1969 til medlemsstaterne om beviser for udøvelse af erhvervsmæssig virksomhed i oprindelseslandet, som fastsat i artikel 5, stk. 2, i Rådets direktiv 68/366/EØF (EFT nr. L 146 af 18.6.1969, s. 4) (*foreligger ikke på dansk*).

PROTOKOL OM SEKUNDÆRBOLIGER I DANMARK

“De kontraherende parter er enige om, at protokol nr. 1 til traktaten om oprettelse af Det Europæiske Fællesskab om ejendomserhvervelse i Danmark også finder anvendelse på denne aftale i forbindelse med schweiziske statsborgeres erhvervelse af ejendomme, der ikke er helårsboliger, i Danmark”.

PROTOKOL OM ÅLANDSØERNE

“De kontraherende parter er enige om, at protokol nr. 2 til akten vedrørende vilkårene for Republikken Finlands tiltrædelse af Den Europæiske Union om Ålandøerne også finder anvendelse på denne aftale”.

Bemærkninger til forslaget

1. Med henblik på at udbygge samarbejdet mellem EU og Schweiz blev der i 1994 indledt forhandlinger om aftaler inden for syv sektorer: fri bevægelighed for personer, luftfart, landtransport, handel med landbrugsprodukter, offentlige indkøb, gensidig anerkendelse af overensstemmelsesvurdering (fjernelse af tekniske handelshindringer) samt videnskabeligt og teknologisk samarbejde (forskning). Forhandlingerne blev tilendebragt i 1999.

De syv sektoraftaler, som betragtes som en samlet pakke, blev undertegnet i forbindelse med rådsmødet (udenrigsministre) i Luxembourg den 21. juni 1999. Den 8. oktober 1999 godkendtes aftalerne af det schweiziske forbundsparlaments to kamre, ligesom en folkeafstemning i Schweiz den 21. maj 2000 gav tilslutning til aftalerne.

2. Sektoraftalen om fri bevægelighed for personer er blandet kompetence og skal ratificeres af såvel Fællesskabet som medlemsstaterne. De øvrige sektoraftaler er fællesskabskompetence.

Visse dele af aftalen om fri bevægelighed for personer vedrører bestemmelser under afsnit IV i tredje del af EF-traktaten. Det drejer sig bl.a. om aftalens artikler om retten til ligebehandling med henblik på adgang til at udøve økonomisk aktivitet. Som følge af Danmarks forbehold for EU-samarbejdet i søjle 1 om retlige og indre anliggender er disse dele af aftalen ikke bindende for Danmark som en fællesskabsforpligtelse. De pågældende dele af aftalen vil derfor blive bindende for Danmark som almindelig folkeretlig traktatsret.

Danmark vil efter national ratifikation deltage fuldt ud i aftalen, dels gennem Fællesskabet, dels på mellemstatsligt plan.

3. Formålet med aftalen om fri bevægelighed er at give statsborgere fra henholdsvis EU og Schweiz mulighed for indrejse på den anden parts område med henblik på at tage ophold, adgang til lønnet økonomisk aktivitet, herunder etablering som selvstændig erhvervsdrivende, og ret til at blive boende på de kontraherende parters område efter ophør af økonomisk aktivitet. Nære familiemedlemmer tillades uanset på-

gældendes nationalitet indrejse og meddeles opholdstilladelse af samme varighed som den opholdstilladelse, der er udstedt til den person, til hvis familie pågældende hører.

Aftalen udvider i alt væsentligt EU-retten om personers fri bevægelighed til at omfatte Schweiz.

En lønmodtager må således ikke forskelsbehandles på grundlag af sin nationalitet med hensyn til beskæftigelses- og arbejdsvilkår. Endvidere nyder lønmodtageren og dennes familie samme skattemæssige og sociale fordele som indenlandske lønmodtagere og disses familiemedlemmer.

En lønmodtager, som har beskæftigelse af mindst ét års varighed hos en arbejdsgiver i værtsstaten, meddeles som udgangspunkt en opholdstilladelse med en gyldighedsperiode på 5 år. Er beskæftigelsesperioden af over 3 måneders men højst 1 års varighed, udstedes opholdstilladelsen for beskæftigelsens forventede varighed. En lønmodtager, som har beskæftigelse af en varighed på indtil tre måneder, behøver ingen opholdstilladelse. Såfremt beskæftigelsesforholdet ophører, og personen uforskyldt bliver arbejdsløs, kan opholdstilladelsen ikke efterfølgende inddrages med denne begrundelse alene.

De kontraherende parters statsborgere gives ret til at opholde sig på den anden parts område i indtil seks måneder med henblik på at søge arbejde.

Som følge af aftalen omfattes Schweiz af koordineringsreglerne for arbejdsløshedsydelse, hvilket bl.a. medfører, at der ved afgørelse om tildeling af ydelser kan medregnes forsikrings- og beskæftigelsesperioder tilbagelagt i en anden stat, der er omfattet af koordineringsreglerne, til opfyldelse af betingelserne for ret til ydelser.

Opholdstilladelse til personer, der ikke udøver økonomisk aktivitet, betinges af, at de pågældende over for de kompetente nationale myndigheder godtgør, at de pågældende for sig selv og deres familiemedlemmer råder over tilstrækkelige finansielle midler til ikke at skulle anmode om social bistand under opholdet samt en sygeforsikring, der dækker samtlige risici.

Enhver restriktion for grænseoverskridende levering af tjenesteydelser, som ikke overstiger 90 effektive arbejdsdage pr. kalenderår, fjernes. Personer, der ønsker at opholde sig på de kontraherende parters område med henblik på at levere tjenesteydelser af indtil 90 dages varighed, behøver ingen opholdstilladelse. Personer, der ønsker ophold med henblik på levering af tjenesteydelser af længere varighed, indrømmes den nødvendige opholdstilladelse. I en fælles erklæring knyttet til aftalen forpligtes parterne til så snart som muligt at indlede forhandlinger om en almindelig liberalisering af udveksling af tjenesteydelser på basis af Fællesskabets regelværk.

Indrejse på de kontraherende parters område sker alene mod forevisning af gyldigt identitetskort eller pas. De kontraherende parter kan således hverken kræve indrejsevisum eller nogen tilsvarende forpligtelse for den anden parts statsborgere.

For at lette adgangen til at udøve lønnede og selvstændige aktiviteter samt levere tjenesteydelser sikrer aftalen den nødvendige gensidige anerkendelse af eksamensbeviser, certifikater og andre kvalifikationsbeviser.

Aftalen giver statsborgere fra den ene part ret til erhvervelse af fast ejendom på den anden parts område, forudsat at ejendommen har tilknytning til udøvelsen af de rettigheder, som indrømmes i henhold til aftalen. I en protokol til aftalen fremgår det, at protokol nr. 1 til traktaten om oprettelse af Det Europæiske Fællesskab om ejendomserhvervelse i Danmark også finder anvendelse på denne aftale i forbindelse med schwei-

ziske statsborgeres erhvervelse af ejendomme, der ikke er helårsboliger, i Danmark (sommerhuse).

Aftalen indeholder visse overgangsbestemmelser. Herunder har Schweiz mulighed for i fem år at oprettholde visse kvantitative begrænsninger for EU-landenes statsborgeres adgang til økonomisk aktivitet under ophold i Schweiz. Aftalen indeholder endvidere en overgangsordning på syv år for Schweiz i forhold til arbejdsløshedsforsikring af personer med opholdstilladelse af under et års varighed.

4. Der nedsættes et blandet udvalg bestående af repræsentanter for de to parter, som er ansvarligt for forvaltningen og en korrekt anvendelse af aftalen. Det blandede udvalg træder sammen mindst én gang årligt. Herudover kan det mødes efter behov, f.eks. i tilfælde af alvorlige økonomiske eller sociale vanskeligheder. Parterne kan indbringe enhver tvist, som vedrører fortolkningen eller anvendelsen af aftalen, for det blandede udvalg.

Aftalen indgås for en indledende periode på syv år. Den videreføres på ubestemt tid, medmindre Det Europæiske Fællesskab eller Schweiz opsiges aftalen inden udløbet af den indledende periode.

5. Aftalen og de dertil knyttede tekster vil ikke give anledning til lovændringer i Danmark. De nødvendige tilpasninger vil kunne gennemføres administrativt. Aftalen vurderes kun at få helt ubetydelige finansielle konsekvenser for den offentlige sektor, ligesom de administrative konsekvenser vil være meget begrænsede.

Til beslutningsforslag nr. B 9. Skriftlig fremsættelse (4. oktober 2000)

Udenrigsministeren (Niels Helveg Petersen):

Herved tillader jeg mig for Folketinget at fremsætte:

Forslag til folketingsbeslutning om ratifikation af aftale mellem Det Europæiske Fællesskab og dets medlemsstater på den ene side og Det Schweiziske Forbund på den anden side om fri bevægelighed for personer af den 21. juni 1999.

(Beslutningsforslag nr. B 9).

Forslaget tilsigter at muliggøre, at Danmark kan ratificere aftalen mellem Det Europæiske Fællesskab og dets medlemsstater på den ene side og Det Schweiziske Forbund på den anden side om fri bevægelighed for personer af den 21. juni 1999.

Aftalen er en ud af syv sektoraftaler, som er indgået med Schweiz med henblik på at udbygge samarbejdet mellem EU og Schweiz. Mens de

øvrige sektoraftaler er fællesskabskompetence, er aftalen vedrørende fri bevægelighed for personer blandet kompetence og skal således ratificeres af såvel Fællesskabet som medlemsstaterne.

Formålet med aftalen er at give statsborgere fra henholdsvis EU og Schweiz mulighed for indrejse på den anden parts område med henblik på ophold og økonomisk aktivitet. Aftalen udvider i alt væsentligt EU-retten om personers fri bevægelighed til at omfatte Schweiz.

Aftalen og de dertil knyttede tekster vil ikke give anledning til lovændringer i Danmark og vurderes kun at få helt ubetydelige finansielle konsekvenser, ligesom de administrative konsekvenser vil være meget begrænsede.

Idet jeg i øvrigt henviser til de bemærkninger, der ledsager forslaget, skal jeg tillade mig at anbefale det til det høje Tings velvillige behandling.